ИШОНЧ

ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИ! ЎЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

17 СЕНТЯБРЬ 1996 йил, СЕШАНБА

№ 74 (321)

ТАРАДДУД

Сирдарё вилояти Сайҳунобод туманидаги «Бирлашган» жамоа хўжалиги аъзолари пахта теримини уюшқоқлик билан олиб боришаяпти. Хўжалик аъзолари машинада пахта теришга пухта ҳозирлик кўришди. Мавжуд 10 терим машинаси мавсумга сифатли ҳозирланди. Одатдагидек теримда Эргаш Тўраев бошлиқ бригада аъзолари олдинда боришмоқда. Қатор йиллардан бери режани ошириб бажариб келаётган бригада аъзолари бу йилги мавсумни яхши якунлаш учун ғайрат-шижоат кўрсатишмоқда.

Суратда: хўжалик бош муҳандиси Берди Ҳамдамов, механизатор Юсупжон Тоштемиров ва Таубай Есхўжаевлар пахтани машинада териб олишни ташкил этиш хусусида маслаҳатлашишмоқда.

Усмон Усмонов сурати.

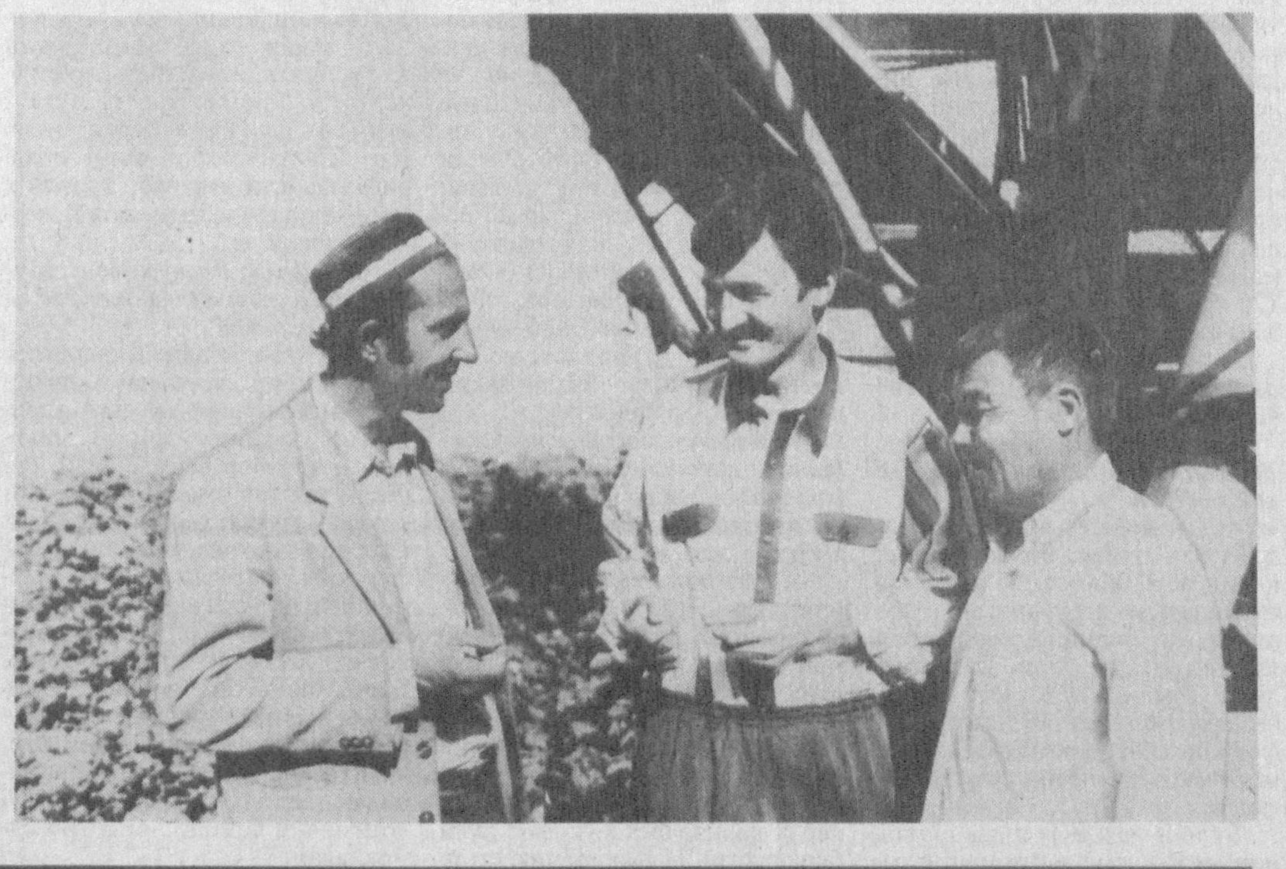

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 16 сентябрь куни Украина Республикаси ташқи ишлар вазири Геннадий Удовенкони қабул қилди.

Ислом Каримов Ўзбекистон билан Украина ўртасидаги муносабатлар бошқаларга намуна бўлгулик экани, икки мамлакатнинг талай халқаро муаммоларга муносабатида уйғунлик мавжудлигини қайд этди.

Ўзбекистон раҳбари мавжуд ютуқларни янада мустаҳкамлаш йўлидан боришимиз лозимлигини таъкидлади.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Украина ўртасидаги икки томонлама муносабатларни, шунингдек, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, халқаро ташкилотлар доирасидаги ҳамкорликни янада тараққий эттириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

Учрашувда Украина Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Владимир Сметанин ҳозир бўлди.

***

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов шу куни Германия Федератив Республикасининг «Дойче банк АГ» банки бошқаруви аъзоси Георг Крупп раҳбарлигидаги делегацияни ҳам қабул қилди.

Ислом Каримов мамлакатимиз билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатлар тобора юксалиб бораётганини, Европадаги бу ривожланган давлат Ўзбекистоннинг муҳим стратегик ҳамкорига айланганини таъкидлади.

— Икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар ривожида «Дойче банкАГ» муносиб ҳисса қўшмоқда, — деди жумладан Ўзбекистон раҳбари. Дарҳақиқат, жаҳондаги йирик молиявий муассасалар орасида биринчилардан бўлиб Ўзбекистонда ўз ваколатхонасини очган бу обрўли банк ҳамкорликдаги лойиҳаларни маблағ билан таъминлаш орқали мамлакатимиз билан манфаатли шериклик қилмоқда.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон билан «Дойче банк АГ» ўртасидаги ҳамкорликни янада тараққий эттириш, истиқболли лойиҳаларни биргаликда маблағ билан таъминлаш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Марказий банки бошқаруви раиси Файзулла Муллажонов, республика ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бошқаруви раиси Рустам Азимов иштирок этди.

Учрашувда Германия Федератив Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Райнхарт Биндзайл ҳозир бўлди.

(ЎзА)

МАЪНАВИЯТ–ТАРАҚҚИЁТ ҚАНОТИ

Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази бошқаруви ҳайъатининг кенгайтирилган йиғилиши бўлди. Унда Президент Фармони асосида маънавиятни, неча минг йиллик урф одатларимиз ва анъаналаримизни тиклаш ҳамда янада ривожлантириш, уларни кенг жамоатчилик ўртасида тарғиб этиш масалалари муҳокама қилинди. Йиғилишни марказ раҳбари Н. Аминов очди.

Сўзга чиққанлар юртбошимизнинг марказ раҳбарияти ва бошқарув аъзолари билан ўтказган бевосита мулоқоти ҳамда бу борада чиқарган фармони халқимиз томонидан зўр қониқиш билан кутиб олинганини таъкидладилар. Кенг жамоатчилик вакиллари «Маънавият ва маърифат» марказига келиб ўзларининг бу соҳадаги фикр-мулоҳазаларини баён этаётгани, маънавий тарғиботнинг асосий йўналишларини белгилаш бўйича ўз таклифларини ўртага ташлаётгани бунинг яққол мисолидир.

Йиғилишда мазкур соҳани малакали кадрлар билан таъминлаш, марказнинг жойлардаги бўлимлари ишини янада жонлантириш, олий ўқув юртлари дастурига маънавият дарсларини киритиш, услубий адабиётларни нашр этиш, маънавият кунлари ўтказишни анъанага айлантириш каби масалаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев йиғилишда сўзга чиқди.

(ЎзА).

• *Иқтисодиёт хабарлари*

ЯНГИ КИЧИК КОРХОНАЛАР

Чинакам ишбилармон фақат савдо-сотиқ билан шуғулланибгина қолмасдан ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, янги иш ўринлари яратишга, бу билан ҳамюртларига бозор иқтисодиётига ўтиш босқичида зарур маҳсулотларни етказиб беришда кўмаклашади. Бу борада Косонсой туманидаги Чиндовул савдо-ишлаб чиқариш хиссадорлик жамиятида амалга оширилаётган тадбирлар диққатта сазовордир. Бу ерда ҳиссадорлик жамиятининг раиси Абдуллахон Муталовнинг ташаббуси билан ишлаб чиқаришни кенгайтиришга катта эътибор берилмоқда. Икки йилдан бери фаолият кўрсатиб келаётган ёғочни қайта ишлаш, тикувчилик цехлари ёнига ўтган йилда ёғ ишлаб чиқарувчи кичик корхона қўшилган эди. Бу ерда қишлоқдагилар топширган чигит, кунжут, зиғир, ёнғоқ ва турли меваларнинг данакларидан саломатлик учун ғоят фойдали бўлган истеъмол маҳсулоти тайёрланаётган бўлса, яқиндан бошлаб Хитойдан келтирилган электр тегирмони ишга туширилди. Бир соатда 200 килограммгача донни майдалашга қодир мазкур тегирмон Чиндовул, Тергачи ва ён атрофдаги бошқа қатор қишлоқларнинг аҳолиси оғирини енгил қилмоқда.

-Тез кунлар ичида тегирмонни иккитага етказамиз,- дейди суҳбатда хиссадорлик жамияти раиси А.Муталов. - Чунки бу йил туманимизда дон мўл бўлди. Қолаверса, кўпчилик ўз томорқасида ҳам ғалла етиштирган. Бундан ташқари яна қўшимча равишда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи ёрдамчи цехлар очиш ниятимиз бор. Шояд, турмуш фаровонлигининг янада кўтарилишига кўпроқ ҳиссамиз қўшилса.

Ж.ОБИДОВ,
«Ишонч» мухбири.

ЁШЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК

Қамашилик ака-ука Абдуқаюм, Абдуғани, Абдумалик Йўлдошевлар Тошкент-Термиз катта магистрал йўлида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш мақсадида «Хумо» хусусий корхонасини очган эдилар. Мазкур корхона йўловчиларнинг севимли манзилгоҳига айланган. Бу ерда хайдовчилар ёки манзилдан манзилга борувчилар турли миллий таомлардан тановвул қилишлари, ётоқхонада мириқиб дам олишлари учун барча қулайликлар муҳайё.

Ака-ука Йўлдошевлар яқинда ўз корхоналарини кенгайтириб, ёш келин-куёвлар учун юз ўринли бино қуриб ишга туширдилар. Ушбу бинода корхона атрофидаги Нагоҳон қишлоғи ва Қамаши парранда ишловчи фабрикасида ишловчилар бу ерда бемалол ўзларининг никоҳ тўйлари ва турли маросимларни ўтказмоқдалар.

А.САМАРИДДИНОВ,
«Ишонч» мухбири.

• *Касаба уюшма ҳамкорлари*

ЎЗАРО ТЕНГЛИК АСОСИДА

Мустақилликнинг касаба уюшмалари учун яратган биринчи галдаги имконияти шуки, меҳнаткашлар ҳуқуқи, ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилишда ижтимоий шерикчилик ва ҳамкорлик муносабатлари унумли йўлга қўйилди. Ҳар йили республика ҳукумати билан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ўртасида тузилаётган битимлар ана шу ижтимоий шерикчилик ва ҳамкорликни муваффақиятли таъминлаётгани ҳеч кимга сир эмас. Ана шу Битим асосида маҳаллий ҳокимиятлар билан касаба уюшмалари ўзаро имзолаётган жамоа шартномалари ҳам бугунги куннинг муҳим ютуғидир. Шунинг учун бўлса керак, вилоят ҳокимлиги ва вилоят касаба уюшмалари орасида тузилган шартномалар, 1991 йилда 217 тани ташкил этган бўлса, шу йилнинг бошига келиб, улар сони 407 тага етди. Айни вақтда уларнинг бажарилиши мунтазам равишда назорат қилиб борилмоқда.

Ижтимоий шерикчилик ва ҳамкорлик асосида фаолият кўрсатилаётгани туфайли вилоятдаги кам таъминланган оилаларни ишончли равишда ҳимоя қилиш имконияти туғилди. Масалан, вилоят почта алоқаси ва матбуот тарқатиш бирлашмаси, электр тармоқлари корхонаси, «Турон» пахта тозалаш заводи каби йирик ташкилотларда ходимларнинг бозор муносабатларига ўтиш даври зарбаларидан ишончли муҳофаза қилиниши имконияти вужудга келди. Масалан, 7-қурилиш тресги ҳиссадорлик жамиятига қарашли корхонада уй-жой қуриш ашёлари ишчи ва хизматчиларга 50 фоизгача арзонлаштириб берилаётган бўлса, вилоят электр тармоқлари бошқармаси, Сирдарё ГРЭСи касаба уюшма қўмиталари ташаббуси билан кўп йиллик иш стажига эга бўлган оила бошлиқлари телефон ва бошқа коммунал хизматлар ҳақини тўлашдан озод этилганлар. Вилоят электр алоқа корхонаси бўлинмаларида эса ойига энг кам иш ҳақининг 30 фоизи миқдорида овқат пули ҳам тўланмоқда.

Халқи соғлом давлат бақувват бўлади. Ўзаро баҳамжиҳат ва бамаслаҳат фаолият кўрсатаётганлигимиз туфайли меҳнаткашлар ва уларнинг оиласини соғломлаштириш борасида муайян ютуқларга эришмоқдамиз. Айни шу мустақиллик йилларида Сирдарё воҳаси меҳнаткашларининг 1050 нафарига соғломлаштирилиши учун бепул йўлланмалар топширилди. 152 мингдан ортиқ ишчи ва хизматчилар касаба уюшмаларига қарашли сиҳатгоҳларда саломатликларини тиклаш имкониятига эга бўлдилар. Халқ манфаати йўлида амалга оширилаётган бу вазифалар ҳам вилоят касаба уюшмалари Кенгаши ҳамда Ҳокимлик ўртасида тузилган жамоа шартномаларида алоҳида қайд этилаётир.

Давримиз ислоҳотларга бой. Жойлардаги мутасадди раҳбар шахслар ҳам ана шу ўзгаришлар оқимида фаолият юритса, давр билан ҳамнафас қадам ташласа айни муддао бўларди. Аммо мустақил давлатимизда рўй бераётган ҳаётбахш жараёнларни ўзларича тушунган маъмурларнинг кўпайганидан кўз юмиб бўлмаяпти. Улар айниқса меҳнат муҳофазаси масаласига панжа орқасидан қараб, ўзининг ҳуқуқий мақомига эга бўлган касаба уюшмаларининг ишловчилар учун ҳавфсиз иш шароитларини яратишга доир таклиф ва тақдимномаларини менсимаслик даражасигача бориб етмоқдалар.

Оқибатда ҳозирга қадар ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида 63 та бахтсиз ҳодиса содир бўлди. Бундай масъулиятсизлик оқибатида давлат хазинасидан катта маблағлар товон пули сифатида сарфланиб ётибди.

Бундай аҳвол бизни кенг мулоҳазалар юритишга ва жиддий хулосалар чиқаришга ундайди. Дарҳақиқат, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимликлари билан тузиладиган навбатдаги битимларда, шунингдек жамоа шартномаларида ишловчиларга ҳавфсиз иш шароитларини яратиш, бу борада қаттиқ назорат ўрнатишга катта эътибор қаратмасак бўлмайди.

Ишловчиларнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида ҳам худди шундай муносабатни кузатиш мумкин. Ўтган даврда касаба уюшмалари вилоят Кенгашига ва унинг аъзо ташкилотларига 1750 дан ортиқ меҳнатқашлар ариза ва шикоятлар билан мурожаат қилдилар. Бу мурожаатларнинг йилдан-йилга кўпайиб бораётгани анча ташвишлидир. Бироқ, бу ҳолдан жиддий сабоқ ва хулоса шуки, жойлардаги айрим раҳбарлар Ўзбекистон Республикаси қонунчилигини яхши тушунишмайди. Вилоятда қонун тарғиботи ва ташвиқоти бугунги давр талаблари даражасида эмас. Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари юзасидан ўтказилган текширувлар натижасида 78 нафар мансабдор шахслар маъмурий жавобгарликка тортилганлигининг ўзи фикримизга далил бўла олади. Меҳнатга ва меҳнатни муҳофаза қилишга доир қонунларни қўпол равишда бузган 47 та раҳбар ҳақида эса Марказий ва маҳаллий матбуот воситаларида мақолалар берилиб, уларнинг Ўзбекистон қонунларига беҳурмат қараганлиги қораланди.

Қасаба уюшма ташкилотлари мустақил республика шароитидагина ўз мавқеларини тиклаб, нуфузини ошириб олди. Улар эндиликда ҳукумат идоралари, ҳокимликлар билан ўзаро тенглик асосида, кенгашиб фаолият олиб бормоқдаларки, бу тажриба аҳоли манфаатларини самарали ҳимоя қилиш имкониятини ҳам бераётир.

Абдусаттор МУҲАМЕДОВ,
Сирдарё вилояти касаба уюшмалари Кенгаши раиси.

МДҲ МАМЛАКАТЛАРИДА

Чеченистонда уруш ҳаракатлари тўхтаган бўлса-да, республика тақдири учун хавотирлик ҳали тингани йўқ. Россия Хавфсизлик Кенгаши котиби А.Лебедь Москва радиосига берган интервьюсида чечен айирмачилари таклифига тўхталиб, бу таклифда шундай камчилик мавжудки, тузилиши мўлжалланган коалицион ҳукуматда Москва томонидан тузилган расмий Чеченистон маъмурияти раҳбари қатнашмайди, деди. Олдинги расмий ҳукумат раҳбари Доку Завгаев янги коалицияга кириш ғоясига қатъиян қарши кайфиятда турибди. Радиохабарда айтилишича, Москва айирмачилар тузган иттифоққа қатъиян қаршидир. Россия Ташқи ишлар вазирлиги вакили маълум қилишича, чечен айирмачилари штаб бошлиғи А.Масхадовнинг Европа Кенгаши мажлисига боришига рухсат этилмайди.

****

Кузатувчилар фикрича, Россия Хавфсизлик Кенгаши котиби А.Лебеднинг Белоруссияга ташрифи ғоят сир тутилган шароитда ўтган. Журналистларга Президент А. Лукашенко билан А.Лебедь ядро ракеталарини Белоруссиядан Россияга олиб чиқиб кетиш муаммосини муҳокама этишликларигина айтилди, холос. Ҳозир мамлакатда 18 та шундай ракета қолган. Бироқ, телевидениенинг «Резонанс» ҳукумат дастуридан билдирилишича, Президент билан москвалик меҳмон Белоруссиядаги сиёсий вазиятни муҳокама қилган бўлишлари мумкин.

Республикада сиёсий вазият чиндан ҳам таранглашиб бормоқда. Президент А.Лукашенко бир қанча Фармонларни бекор қилиш талаб этилган парламентнинг ультиматига ҳеч қандай жавоб бермади. Парламент агар Президент 15 сентябрь-якшанба кунигача ўзининг 16 фармонини бекор қилмаса, унга нисбатан импичмент эълон этиш билан пўписа қилди. Гап шундаки, А.Лукашенко ҳозирдаёқ ноқонуний деб эълон қилган Белоруссия Конституциявий суди бутун бошлик 16 фармон конституцияга зид деб эътироф этди. Улар орасида эркин касаба уюшмалари фаолиятини ман этиш, фахрийларнинг бир қатор имтиёзларини бекор қилиш, маҳаллий кенгашларни йўқотиш ҳақидаги ва бошқа фармонлар бор.

****

Қозоғистонда кечадан бошлаб бюджетдаги меҳнат жамоаларини молиявий таъминлашнинг янги ойлик тизими жорий этилди. Бу тизим, энг аввало, ажратилаётган маблағларнинг сарфланишини қатъий назорат остига олишни кўзда тутади. Шунингдек унга кўра бюджет ташкилотларини молиявий таъминлаш ишлари мамлакатнинг бюджет банки орқали амалга оширилиши керак.

****

Кеча эрталабдан Приморье ўлкаси энергетикларининг муддатсиз забастовкаси бошланди. Шу муносабат билан бу ерда эрталаб соат 7 да митинг бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари ҳозиргача 130 миллиард рублга етиб қолган қарзлар тўла узилгунча забастовка давом эттирилишига қарор қилдилар. 189 киши норозилик намойиши сифатида эълон қилган очлик акциясини давом эттиришмоқда.

Етти иқлим нафаси

ХОРИЖДА

Босния-Герцоговинада республика Олий Ҳокимият органларига шанба куни бўлиб ўтган сайловлардан сўнг овозларни ҳисоб қилиш бошланди. Сайлов бюллетенлари халқаро кузатувчилар назорати остида сараланмоқда. Улар сайловлар давомида овоз бериш қоидаларининг атиги бир неча бор бузилганини қайд этишди. Европа Кенгаши вакилларининг айтишича, Босния ҳудудида серблар назорати остидаги Горожда мусулмонлар шаҳрида сайлов қоидалари энг қўпол равишда бузилган. Шунга қарамай, АҚШ давлат котиби У.Кристофер бу ердаги сайловларни тинчлик сари қўйилган тартибли қадам деб баҳолаган ва сайловчиларнинг юқори даражада фаоллик кўрсатганидан мамнунлигини қайд этган.

****

Дейтон битимининг ижодкори Ричард Холбрук Сербия ва Босния Президентлари ўзаро учрашув ўтказишга рози бўлганликларини маълум қилди. Бу Болқон ярим оролида тинчликни мустаҳкамлаш йўлида янги қадам бўлади. Р.Холбрук айтганидек, С.Милошевич ва А.Изетбилвич ўртасидаги учрашув Парижда яқин уч ҳафта ичида ўтказилиши керак. Америкалик дипломат Белградда Сербия Президенти билан музокаралар сўнгида юқоридаги шартлашувга эришилганини маълум қилди.

****

Араб мамлакатлари лигаси Ташқи ишлар вазирларининг Қоҳирадаги мажлиси иштирокчилари Ироқдаги воқеаларга чет мамлакатлар аралашувини қоралаб чиқдилар. Учрашув тугаши олдидан эълон қилишган баённомада яқинда Ироқда содир бўлган воқеалар шу мамлакат бирлиги, ҳудудий яхлитлигига, ҳавфсизлигига таҳдид солади, дейилади.

****

Бекаа водийсида Ливанда бир ой давом этган сайловларининг сўнгги босқичи бўлиб ўтди. Қаттиқ ҳавфсизлик чоралари кўрилган шароитда уч юз мингдан ортиқ аҳоли сайловларда қатнашди. 140 дан ортиқ номзодлардан улар шу куни парламентнинг бўлажак 23 аъзосини танлаб олишлари керак эди. Кузатувчилар сайловлар аҳоли фаоллиги асосида ўтганини қайд этишди.

****

Эрон ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятий Туркия Президенти Сулаймон Демирел билан Ироқ муаммоси ва бошқа минтақавий жараёнлар хусусида музокаралар олиб борди. Эрон расмий ахборот агентлиги ташқи ишлар вазирлигига таяниб маълум қилишича, А.А.Вилоятий Ироқ курдлари муаммосини тинч йўл билан ҳал этиш таклифи билан чиққан. А.А.Вилоятий шунингдек Эрон билан Туркия ўртасидаги чегаралар ҳавфсизлиги тўғрисидаги битим тўхтовсиз ҳаётга татбиқ этилиши керак, деган.

****

Гонконгда Шарқий Хитой денгизидаги мунозарали оролларга Япония даъвосига қарши энг йирик норозилик намойиши бўлиб, унда 10 мингдан ортиқ киши қатнашди. Хитой тарафдорлари ҳам, Тайван тарафдорлари ҳам ўз миллий байроқлари остида шаҳдам қадамлар билан юриш қилиб, ўз якдилликларини намоён этишга интилдилар. Япон молларига бойқот эълон қилишга даъват этувчи чақириқлар янграган норозилик митинглари шунингдек Тайван ва Макаода ҳам бўлиб ўтди. Мунозарали ороллар хусусида юзага келган танглик шу ороллардан бирида Япон миллатчилари маёқ ўрнатган июнь ойида бошланганди.

****

Жазоирда миллий яраш конференцияси сиёсий муаммоларни ҳал этишда зўравонликдан воз кечиш ҳақида баёнот қабул қилди. Ҳужжатда исломдан сиёсий мақсадларда фойдаланмаслик керак, дейилади. Шунингдек конференция қатнашчилари Жазоирда демократик тузумни қарор топтиришга рози эканликларини билдирдилар. Шу йилдаёқ Конституция бўйича ўтказиладиган референдум ҳамда 1997 йили парламент ва маҳаллий органларга ўтказиладиган сайловлар шу йўналишдаги кейинги қадамлар бўлади. Икки кун давом этган анжуманда ҳукумат вакиллари, партиялар, жамоат ташкилотларидан мингта яқин киши қатнашди.

Жаҳон матбуот агентликлари материаллари асосида.

• *Мукофот соҳиблари*

ДИРЕКТОР

Инсон дунёга келибдики, камолотга талпиниб яшайди. Бу йўлда турфа хил тўсиқларни енгиб ўтади. Илк ҳаяжонлар, илк муваффақиятлар, илк ғалабалар албатта мактаб, билим юрти остоналарида, синфхоналарида рўй беради. Кўп ҳолларда умрнинг қандай кечиши ҳам шунга боғлиқ бўлиб қолади. Тўғри, баъзи бир кишилар ҳаётда ўз ўрнини тополмаганидан нолишади. Бунда тақдирни, турмушни айблашади. Аслида ҳам шундаймикан? Балки... Лекин шоир айтганидек, тақдирни қўл билан яратур одам. Тошкентдаги Йўлдош Охунбобоев номли Республика тиббиёт билим юрти директори Турсуной опа Умарова билан суҳбатлашаяпман-у, ҳаёлимдан шу ўйлар ўтди.

Тўрт фарзанднинг онаси, тўрт набиранинг бувиси, мингдан ошиқ ёшларнинг устози бўлмиш опа 28 йилдан бери шу билим юртида муаллимлик, қолаверса, раҳбарлик қилиб келмоқда. Оддий ўқитувчиликдан билим юрти директорлигигача бўлган йўлни босиб ўтган. Қизиги шундаки, Турсуной опа оиласининг деярли барча аъзолари халқ саломатлиги йўлида хизмат қилаётирлар. Турмуш ўртоғи 30 йилдан бери поликлиникада шифокор, икки қизи ТошМИни тугатиб, аспирантурада ўқишмоқда. Президент стипендиантлари.

Мамлакатимизда 47 та тиббиёт билим юрти мавжуд. Уларнинг ҳар жабҳадаги алоқаларини мувофиқлаштириб турувчи Республика тиббиёт билим юрти директорлари кенгашининг фаолият кўрсатаётганига ҳам анча бўлиб қолди. Турсуной опа шу кенгашнинг раисаси бўлиш билан бирга, умумжаҳон соғлиқни сақлащ ишлари бўйича мувофиқлаштирувчи ҳамдир.

Кенгаш анча-мунча ишни амалга оширди,- дейди Т.Умарова.- Ҳали қилиниши керак ва зарур бўлган юмушлар кўп. Й.Оҳунбобоев номли билим юртида ҳамширалар малакасини ошириш базасини ташкил қилмоқчимиз. Билим юртларининг ўзаро тажриба алмашиши бошлаб юборилган. Бу борада сизга Соғлиқни сақлаш, Халқ таълими вазирликлари, жойлардаги мутасадди раҳбарлар яқиндан ёрдам бермоқдалар. Чет эллардаги тиббиёт муассасалари билан алоқаларни йўлга қўйиш борасидаги маълум ишларни бажардик.

Опанинг ташвишлари бир дунё. Тиним билмайди. Мабодо, «чарчамадингизми?» деб сўрасангиз, чарчашга вақт борми, деб кулиб қўяди. Ҳа, инсон ўзи севган касби билан машғул бўлса, у чарчаш, ҳориш нелигини билмайди. Доимо изланишда, ҳаётнинг қайноқ нуқталарида бўлади. Меҳнат кишини улуғлайди, эл ҳурматига сазовор этади, дейишади. Халқ саломатлиги, ёшлар билими ва тарбияси борасидаги меҳнатларини юксак баҳолаган ҳукуматимиз опани яқинда «Шуҳрат» медали билан тақдирлади.

Ҳар ким ўз вазифасини ҳалол бажарса, ҳаёти гўзал, яшаш янаям мароқли бўлаверади,- дейди опа. Ҳақ гап.

Улуғбек ЖУМАЕВ.

Суратда: билим юрти директори Т. УМАРОВА талабалар даврасида.

ЧОРВАЧИЛИККА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР

Маълумки кейинги йилларда Бухоро вилоятининг Пешку туманида чорвачилик анча оқсаб қолди. Туман ҳокимлиги ҳақиқий аҳволни чуқур ўрганиб, бу соҳага эътиборни кучайтирмоқда. Айни пайтда ҳар ҳафтанинг шанба куни - чорва куни деб эълон қилинган. Шу куни туман чорвадорлари шу соҳа мутахассислари хўжаликларда бўлиб ҳақиқий аҳволни чуқур таҳлил этадилар ва чорвани оёққа турғизиш учун аниқ вазифаларни белгилаб оладилар.

Навбатдаги чорва куни Шариф Эргашев номли жамоа хўжалигининг сут товар фермасида бўлди. Унда туман агрохизмат уюшмаси раиси ўринбосари Р.Шарипов, шу соҳа мутахассислар Р.Қурбонов, Ҳ.Қудратов ва М.Жумаеваларнинг ахборотлари тингланди.

Семинарда туман ҳокими Қ.Маҳмудов чорвачиликда аҳволни ижобий томонга ўзгартириш, маҳсулотни кўпайтириш ва моллар зотини яхшилаш тўғрисида сўзлади. Шунингдек беда ва оралиқ экинлар экишга катта эътибор бериш, мавжуд яйтоқларни тезда ўриб, жамлаб қўйиш, бедазор ва маккажўхоризорлардан унумли фойдаланиш зарурлиги ҳақида кенг тўхталди.

С.ҚОДИРОВ.

• *Бизнинг суҳбат*

МАҲСУЛОТ ХАРИДОРГИРЛИГИ УЧУН

Самарқанд қурилиш материаллари ишлаб чиқариш очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти томонидан тайёрланган маҳсулот харидоргирлиги билан эл оғзига тушган. Жамоатчи мухбиримиз Раҳмиддин Кўчимов жамият раиси Муҳаммадиев билан суҳбатлашди. Қуйида ана шу суҳбатни эътиборингизга ҳавола этаяпмиз:

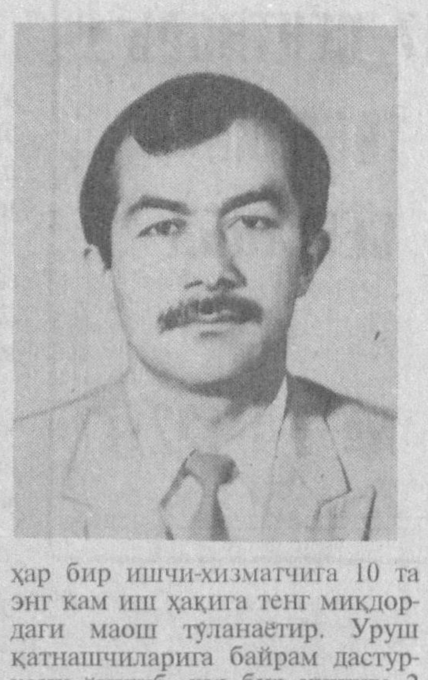

- Лутфулла Бекмуродович, жамиятингиз фаолияти хусусида гапириб берсангиз?

- Бажонидил. Жамиятимиз тузилганига кўп бўлгани йўқ. 1994 йилдан бошлаб фаолият кўрсатаяпти. Жамият тузилганида унинг низом фондида 1296,3 минг сўмлик маблағи бор эди. Ишчи-хизматчилар жорий йилда савдога қўйилган акциянинг 80 фоизини сотиб олишди. Қайта индексация қилингач, оддий акциянинг номинал қиймати 100 сўмдан 770 сўмга баҳоланди. Ҳар бир акционернинг қўшган улушига яраша, 1505 минг сўм дивидент тақсимланди. Бу дегани ҳар 100 сўм акция ҳисобига 125 сўмдан қўшимча ҳақ (дивидент)га эга бўлинди.

Жамоамиз қурилиш материаллари-олти турдаги ғишт ишлаб чиқаришга ихтисослашган.

- Бу йил «Амир Темур йили». Жамият тўйга қандай тўёна ҳозирлаяпти?

- Айтганингиздек, халқимизда тўйга тўёна билан бориш одати бор. Жамоамиз бобомиз таваллуди тантаналарига ўз улуши билан боришга азму қарор қилган. Ўтган йили 15,7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, рентабеллик 27,4 фоизни соф даромад эса 5550 минг сўмдан зиёдни ташкил этганди.

Бу йил маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришни режалаганмиз. Амир Темур қурган бинолар ҳамон салобат тўкиб турибди, кўрганларнинг ҳайратига-ҳайрат қўшиб, завқини келтирмоқда. Ўша замон қурувчилари маҳорати ва зукколигига тасаннолар билдиришмоқда. Ҳозирги кунларда темурийлар томонидан қурилган тарихий обидаларни таъмирлаш қизғин бораётир. Шу жумладан Самарқанд шаҳрида улкан қурилиш ва ободончилик ишлари амалга оширилмоқда. Жамоамиз 350 минг дона олти ва тўртбурчакли плиталар, 13000 минг донадан ортиқ пишиқ ғишт тайёрлаб бериши керак. Шу мақсадда 287 ишчи-хизматчи астойдил меҳнат қилаяпти. М.Ҳасанов, Э.Сафаров, В.Самченко, М.Умуров, А.Хайбулин, А.Уролов сингари ишчи-хизматчилар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

- Ишчи-хизматчиларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ҳимоя қилиш, иш ва дам олишларига яратилган шарт-шароитлар хусусида ҳам тўхталсангиз.

- Булар доимо корхона маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси диққат эътиборида бўлиб келган. Ишчи-хизматчиларга зарур шарт-шароит яратиш учун зарур чораларни кўраяпмиз. Корхонада ишлаб айни пайтда қарилик гаштини сураётганларга ҳам ғамхўрлик кўрсатаяпмиз. Байрамларда қарияларга мукофот пули берилаяпти. Нафақага чиқаётган ҳар бир ишчи-хизматчига 10 та энг кам иш ҳақига тенг миқдордаги маош тўланаётир. Уруш қатнашчиларига байрам дастурхони ёзилиб, ҳар бир кишига 2 минг сўмдан пул берилмоқда. Ҳар бир ишчи-ходимнинг оилавий шароитига қараб, қурилиш материаллари имтиёзли нархларда сотилаяпти.

- Лутфулла Бекмуродович, корхона маҳсулотларида эҳтиёж ва савдоси қандай?

- Бозор иқтисодиёти шароитида ҳар бир корхона харидор талабини ўрганиши, ёхуд харидоргир маҳсулот ишлаб чиқаришга эътибор бермас экан, синиши ҳеч гап эмас. Маҳсулотни етказиб, мўмай даромад олишни кўзлаган корхона мижозга қисқа фурсатда, сифатли ва бошқаларникидан бирмунча арзонроқ маҳсулот етказиб бериш учун ҳаракат қилса нур устига нур бўлади. Жамоамиз бунга алоҳида эътибор бераётир. Шу боисдан маҳсулотимиз харидоргир.Сурхондарё, Қашқадарё ва Жиззах вилоятларидан келган харидорлар маҳсулотимизни бажонидил сотиб олмоқдалар.

• *Касаба уюшмалари ҳаёти*

АГАР ҚОНУН ИШЛАМАСА...

Халқимиз мустақилликнинг олтинчи йилига қадам қўйди. Ўтган йилларга назар ташланса мамлакатимиз ҳаётида жуда кўп яхши ўзгаришлар содир бўлгани яққол кўринади. Тўғри, мустақилликни мустаҳкамлаш, қолаверса она - Ватанимизнинг ривожланган мамлакатлар қаторидан ўрин олиши учун ҳали олдинда қилинажак ишлар кўп. Албатта бирор бир ишни амалга ошириш жараёнида бажарувчилар ўртасида социал адолат унутилмаслиги, ҳарқандай шароитда ҳам қонун устиворлигини йўқотмаслиги керак.

Жиззах Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмалари ва хўжалик ташкилотларида Ўзбекистон Республикасининг «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари ҳақида»ги қонуни қандай бажарилаётгани унинг II кенгашида кўриб чиқилди.

Шу мавзуда касаба уюшмалари вилоят қўмитасининг раиси А.Каримов маъруза қилди. Маъруза ва музокарага чиққан нотиқлар бу борада эришилган ютуқлар, йўл қўйилган камчиликларга батафсил тўхталдилар.

Касаба уюшмаларининг мақсади битта — меҳнаткаш манфаатини ҳимоя қилишдан иборат. Тармоқ касаба уюшмаси бу борада муайян ишларни амалга оширди. Меҳнаткашлар манфаатини жамоа шартномалари, битимлар тузиш орқали ҳимоя қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Жумладан, Марказий банк тизимидаги вилоят молия ва Солиқ бошқармалари тизимидаги кўпгина бўлимларда ишловчиларни жамоа шартномалари орқали муҳофаза қилиб, уларга қўшимча енгилликлар берилмоқда. Вилоят ижтимоий таъминот бошқармаси, Жиззахулгуржисавдо биржаси, Вилоят ижтимоий суғурта бошқармаси ташкилотларида Республикамиз бўйича белгиланганидан кўпроқ миқдорда энг кам иш ҳақи белгилаш, нафақага, меҳнат таътилига чиқаётганларга қўшимча бир ойлик маош миқдорида ҳақ бериш, тушки овқатларини арзонлаштириш, қўшимча таътил кунларини белгилаш каби ижтимоий масалалар, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш тадбирлари билан бирга қонунлаштирилган. Вилоят касаба уюшмалари кенгаши билан вилоят ҳокимлиги ўртасида тузилган битимда энг кам меҳнат таътилини 21 иш кунига етказиш, учтадан ортиқ ёш болали аёлларга иш ҳақи сақланган ҳолда иш кунини бир соатга камайтириш каби тадбирлар тармоқ келишувларида кўзда тутилган. Булар, албатта ўз самарасини бермоқда. Ишловчилар даромади, маҳсулот ишлаб чиқариш юқори бўлишини таъминлаётир.

Афсуски, тармоқ касаба уюшма фаолиятида ҳали қилинажак ишлар кўп. Касаба уюшма тўғрисидаги ва меҳнат кодексидаги ўзгаришлар ҳақида кам тушунчага эга бўлган раҳбар, ташкилот ва муассасалар борлиги кишини ташвишлантиради. Уюшма аъзолари ва унинг етакчилари ўз ҳақ-ҳуқуқларидан тўла фойдалана олмаяптилар. Қонун талабларига тўлиқ амал қилмаслик ҳоллари учраётир. Ишлаб чиқариш меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун қонунда кўрсатилган усул ва талаблардан кам фойдаланилмоқда. Ҳамон жойларда ички меҳнат тартиби қоидалари ишлаб чиқилмаган. Мисолларга мурожаат қилайлик. Жиззах шаҳар соғлиқ инспекцияси ходими М.Мансурова штат қисқариши баҳонаси билан ишдан бўшатиб юборилган. Зарбдор тумани аҳолини иш билан таъминлаш бўлимида эса ҳеч бир сабабсиз касаба аъзолари йиғилиши ўтказилиб, янги касаба уюшма қўмитаси раиси сайланган.

Кенгашга тайёргарлик пайтида жойлардаги аҳволни ўрганган гуруҳ тармоқ бошланғич касаба уюшма қўмиталари раисларининг тенг ярми, ўтган бир йил ичида корхона раҳбарига меҳнат қонунлари бузилишини бартараф этиш юзасидан биронта ҳам тақдимнома бермаган. Ваҳоланки, кўпгина ташкилотларда меҳнат қонунларини бузиш ҳоллари учраган. Касабақўм етакчилари бу фактларни кўришни истамайдилар. Раҳбарлари билан муносабатлари бузилишидан чўчийдилар. Ана шулар туфайли айрим касабақўм етакчилари обрўларини йўқотиб қўйганлар. Бунга ишчи-хизматчиларнинг ўз бошланғич ташкилотларига эмас, тўғридан-тўғри вилоят ва республика ташкилотларига ариза ва шикоят билан мурожаат қилаётганлари ёрқин мисолдир. Масалан, вилоят касаба қўмитасига йилнинг 5 ойи ичида 30 дан зиёд ёзма ва оғзаки ариза ва шикоятлар тушган. Ваҳоланки, ана шу шикоят ва аризаларнинг 85 фоизи жойларда ҳал қилиниши мумкин эди.

Пахтакор, Арнасой туманлари бирлашган касаба уюшмалари қўмиталари раислари Г.Холмуродов, Х.Турдиевлар бошланғич касаба ташкилотлари иши билан қизиқиб кўрмаганлар, ҳатто Раёсат йиғилишларида бу масала кўриб чиқилмаган. Кўплаб ташкилотларда меҳнатни муҳофаза қилиш, ишловчиларга зарур шарт-шароитлар яратиш масалаларига етарли эътибор берилмайди. Бу соҳаларга ажратилган маблағни иқтисод қилиш ҳоллари рўй бераётир. Бу эса ўз навбатида ишловчиларни ишлаб чиқаришда жароҳатланишига, ногирон бўлиб қолишларига сабаб бўлаётир.

Қонунга ҳамма амал қилган ҳолда ишни ташкил этиш зарур. Агар қонун ишламаса меҳнаткаш манфаати ҳимояланмайди, касаба уюшма қолаверса, унинг етакчисининг обрў-эътибори қолмайди.

Кенгаш қабул қилган қарорда, қонунни ишлашига алоҳида эътибор берилиши зарур деб таъкидлангани диққатга сазовордир.

Х.МИРЗАЕВ.

• *Касаба уюшмаларида*

АЛОҚАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Республикамиз касаба уюшмалари Федерация Кенгаши билан биргаликда тармоқ касаба уюшмаларининг ҳам хорижий алоқалари кўлами тобора кенгайиб бормоқда... Куни кеча республикамизда энергетика, кўмир, кимё саноати ходимлари касаба уюшмалари халқаро федерациясининг вакиллари бўлганлиги шундан далолат беради. Шу муносабат билан Федерация кенгашида чет эллик ҳамкорлар билан давра суҳбати бўлиб ўтди. Суҳбатда Федерация Кенгашининг раиси Ҳ. Б. Жамолов меҳмонларга Ўзбекистоннинг бой тарихи, мустақиллик шароитида олиб борилаётган ислоҳотлар кўлами, қолаверса етмиш йилдан зиёд тарихга эга мамлакат касаба уюшмаларининг фаолияти ҳақида мухтасар сўзлаб берди. Ўз навбатида қароргоҳи Брюссель шаҳрида жойлашган халқаро касаба уюшма ташкилотининг бош котиби Виктор Торп Ўзбекистон, шунингдек Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманиятон бўйлаб кўзланган сафардан асосий мақсад бозор иқтисодиётига ўтаётган ёш давлатларга чет эллик йирик компаниялар, концерн ва турли фирмалар билан алоқалари бекаму-кўст бўлмиш, бу борада маҳаллий ишчи-хизматчиларнинг манфаатларини ҳимоя қилишда ўзаро ҳамкорлик қилиш, зарур маълумотлар айирбошлашдан иборат эканини таъкидлади. У мамлакатимиз касаба уюшма ташкилотларнинг меҳнаткашларни ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий муҳофаза қилиш соҳасида амалга ошираётган фаолиятига юқори баҳо берди. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерация Кенгаши, қолаверса кимё саноати ходимлари касаба уюшма ташкилотлари Марказий Қўмитаси билан яқиндан ҳамкорлик қилиш истагида эканини алоҳида таъкидлади. Суҳбатда иштирок этган Кимё саноати ходимлари касаба уюшма ташкилотлари Марказий Қўмитасининг раиси Ниғматулла Қосимов айнан шу тармоқ касаба уюшма ташкилотларининг фаолиятига алоҳида тўхталди. Чет эллик меҳмонлар Тошкент, Самарқанд, Бухоро шаҳарларининг диққатига сазовор жойларини томоша қилдилар.

А. ПАРДАЕВ.

Олмалиқдаги 80-ҳиссадорлик автобазада асосан оғир юк ташийдиган автомобиллар бор. Улардан бирини Николай Новопольцев бошқаради. У 1965 йилдан буён шу ерда меҳнат қилади. Бугунги кунда Николай 25 тонна юк ташийдиган автомобилни бошқараяпти.

Суратда: Бош инженер М.Умиров (ўнгда) ҳайдовчи Н.Новопольцевнинг йўл варақасини кўздан кечирмоқда.

Х. АВВАЛОВ тасвири.

• *Тадбиркорлик*

КОРХОНАНИНГ ХОМ АШЁ БАЗАСИ

Иқтисодиётимиздаги ислоҳотлар халқ фаровонлигига қаратилган. Бироқ ҳозирча бу борадаги бир мунча қийинчиликлар мавжудлиги сир эмас. Жамоа ва фермер хўжаликлари чорва молларини хоҳлаган ва ўзлари учун маъқул бўлган харидорларга сотаётганидан гўшт ва гўшт маҳсулотлари тайёрлаш корхоналарида сезиларли муаммолар туғилди. Аммо Наманган «Гўштсутсавдохарид» бирлашмаси раҳбарлари ва мутахассисларининг изланишлари натижасида бу ташвишлар тадбиркорлик билан ҳал этилмоқда.

— Қарасак, давлат ташкилотларини, жумладан, болалар боғчалари ва шифохоналарни, муассасалар ва имтиёзга эга бўлган фахрийлар, ногиронлардан тортиб қатор ташкилотларни гўшт ва гўшт маҳсулотлари билан таъминлашда сезиларли мураккаб ҳолат юзага келаётган экан, — дейди бирлашма бош директори А. Собиров. — Негаки, хўжаликларга қарашли чорва моллари фермерлар ихтиёрига ўта бошлаганидан сўнг кўп нарса уларнинг хоҳиш-иродасига боғлиқ бўлиб қоларкан. Зероки, маҳсулот эгаси уни кимга сотиш-сотмаслигини ўзи белгилайди. Шунда биз ишлаб чиқаришнинг тўхтаб қолмаслигига эришиш, ишчи-хизматчиларнинг иш ўрнини сақлаб қолиш, гўшт ва гўшт маҳсулотлари нархининг ҳаддан зиёд кўтарилиб кетмаслигини таъминлаш йўлларини излашга тушдик. Қийинчиликдан чиқишнинг ягона йўли корхона учун хом ашё тайёрлаб берадиган ишончли тармоқ бунёд этиш зарур, деган қарорга келдик. «Комиссион» ва «Гўштсавдохарид» уюшмалари шу тариқа ташкил топди.

Бош директор атрофига уюшган ишчи-хизматчилар эса сувни кўрсагина этик ечадиганлар тоифасидан ҳисобланишади. Бирлашма «Лола» — «Давлатобод» айланма йўли ёнида қад кўтарган мажмуа иншоотга кўчиб ўтгач, эски бино бўшаб қолди. Бу ерда илгари ёрдамчи шахобчалар жойлашганди. Ёрдамчи хўжаликни бемалол ўша ёққа жойлаштириш мумкин эди. Ишлаб чиқариш мажлисларидан бирида бу масала ўртага ташланди. Гўшт корхонаси учун махсус уюшма ташкил этилаётганлиги, хоҳловчилар бўлса аъзо бўлишлари мумкинлиги ва бадал пули миқдори эълон қилинди. Шу тариқа 50 ишчи-хизматчидан иборат ҳиссадорлик жамоаси ташкил этилди. Уюшма раиси этиб, узоқ йиллардан бери бирлашмада меҳнат қилаётган серғайрат Икромжон Усмонов сайланди.

Ҳозирги кунда бу ерда чорва моллари юксак ветеринария қоидалари асосида парвариш қилинмоқда. Натижалар чакки эмас. Уюшма иш бошлаган август ойидан декабрь ойигача бирлашмага 261 минг сўмлик гўшт топширилган бўлса, шу йилнинг биринчи ярмидагина бу кўрсаттич тўрт баробардан зиёдга усди. Бирлашмада тайёрланаётган ҳасип Давлатобод туманидаги «Садо» ҳамда Наманган шаҳридаги «Тансиқ таомлар» савдо шахобчаларида сотилаётир. Самаралар чакки эмас.

Ўтган қисқа давр ичида маълум тажриба тўпланди. 1995 йили гўшт корхонаси билан мовaза усулида алоқа олиб борилган бўлса, 1996 йили бундан воз кечилди. Сабаби аввалари гўшт етказиб бериб ҳасип тайёрланар, қайта ишлашдан келадиган фойда корхона хисобига қоларди. Амалдаги йилдан эътиборан эса ҳамкорлик буюртма шаклига кўчирилди. Чунончи, эндиликда уюшма базасида ҳозирланган маҳсулот корхонага қайта ишлаш учун буюртма бўйича тақдим этилмоқда.

Тайёрланаётган маҳсулотнинг меҳнат хақи ҳисоб-китоб қилиняпти. Қайта ишловдан ўтказилган маҳсулотни сотишдан келадиган фойда эса нақд уюшма ҳисобига ўтказиляпти. Қарабсизки, янгича усул шарофати билан даромадга барака киряпти. Шу кунда 150 бошдан ортиқ мол боқиб семиртирилмоқда. Улар 15 кундан то бир ойгача бўлган муддат ичида боқилаётир. Чучвара ейишдан мақсад гўшт ейиш, деганларидек, бундан уюшма аъзоларининг моддий манфаатдорлиги ортяпти. Ҳар уч ойда эса олинаётган фойда улар ҳисобига ёзиб борилаётир.

— Уюшмамизнинг истиқболи порлоқ, — дейди унинг бошлиғи Икромжон Усмонов. — Гўшт корхонаси акционерлари 1995 йил учун олинган дивидентлардан 1,5 миллион сўмини айланма маблағимизни оширишга тақдим этишди. Бу уюшмамиз моддий базасини янада мустаҳкамлашга хизмат қиляпти. Бу эса уюшмамиз гўшт корхонасининг ҳақиқий хом ашё базасига айланишида, асл мақсад рўёбга чиқишига хизмат қилиши шубҳасиздир. Ана шунда корхона жамоа ва фермер хўжаликларига боғлиқликдан қутулиб, гуркираб ривожланиш йўлига тушиб олишига эришади. Энг муҳими, гўшт ва гўшт маҳсулотлари мўл-кўлчилиги таъминланади, нархнинг пасайишига асос вужудга келади.

О. ЖУМАНАЗАРОВ
«Ишонч» муҳбири.

• *Ахборот*

НОДИР ҲУЖЖАТЛАР

Жиззах вилоят ўлкашунослик музейи ходимлари музей экспонатларини кўпайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Вилоят довруғини юртга таратган инсонлар ҳақидаги турли топилмаларни тўплаш давом этмоқда. Музей жамоаси яқинда яна бир хайрли ишга қўл урди. Атоқли давлат ва жамоат арбоби, байналминал ёзувчи Шароф Рашидов таваллудининг 80 йиллигига тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Арбоб ва ижодкор ҳаётига оид кўргазма ташкил қилинмоқда.

Куни кеча музей ходимлари Самарқанд Давлат архивида бўлишиб Шароф Рашидовнинг талабалик йиллари ва меҳнат фаолиятига оид 75 турдаги нодир ҳужжатларни қўлга киритдилар. Самарқанддан келтирилган ушбу қимматли ҳужжатлар ҳам Ш.Рашидов таваллудининг 80 йиллигига бағишланган кўргазмага қўйилади.

А.ЭРГАШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

МАДАНИЯТ МАСКАНЛАРИДА

Республикамиз маданият масканларида турли миллат вакилларининг ижодий жамоалари ҳ ҳамжиҳатлик билан фаолият кўрсатиб, мухлисларга манзур томошалар билан санъатимиз ривожига катта ҳисса қўшмоқдалар. Қуйичирчиқ туман маданият уйида бир неча йиллардан буён фаолият кўрсатиб келаётган «Диндаля» корейс ашула ва рақс ансамбли томонидан тайёрланаётган концерт томошалари барчанинг эътиборини тортмоқда.

Куни кеча ижодий жамоа «Дўстлик оқшоми тароналари» деб номланган янги концерт дастурини тақдим этди. Корейс, ўзбек миллий қўшиқлари, жозибали рақсларида акс эттирилган дўстлик, тинчлик, мусаффо осмон тараннум этилган тароналар концертга ташриф буюрганларнинг олқишлари билан кутиб олинди. Айниқса, ансамбл иштирокчиларидан Сергей Хан, Елезаветта Ким, Саня Кан, Мария Ким, Людмила Шегайлар томонидан ижро этилаётган чиқишлар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Дастурни ансамблнинг бадиий раҳбари Раиса Кан саҳнага олиб чиққан.

С.СИРОЖИДДИНОВ.

ФОТОМУХБИР КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист Ғулом Алиев таваллуд топганига 60 йил, Самарқанд вилояти «Зарафшон» газетаси таҳририятида ишлаётганига 40 йил тўлди. Шу муносабат билан Акмал Икромов номли давлат музейи қўриқхонасида фотомухбир суратлари кўргазмаси ташкил этилди.

Кўргазма томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда.

БИЗДАН СЎРАБСИЗ

Саволларга ҳуқуқшунос Абдувоҳид АҲМЕДОВ жавоб беради

Ҳурматли «Ишонч»! Бизлар Косон шаҳар савдо идораси ҳиссадорлик жамиятига айлантирилаётган вақтда яъни 1992 йилда унга аъзо бўлиб кирганмиз ва 1994 йилда ўз ҳиссамизни тўла қўшганмиз.

1995 йилнинг бошларида Ҳиссадорлик жамияти раҳбари бизларни ишдан бўшатиб юборди. Жамиятдаги улушимизни ва қўшган ҳиссамизни қайтариб олишимиз учун нима қилайлик?
Бир гуруҳ фуқаролар номидан
Хўжа Муродов,
Қашқадарё вилояти.

Ҳиссадорлик жамиятлари фаолиятига таааллуқли Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган «Хўжалик жамиятлари ва ширкатлари тўғрисида»ги Қонунда ва 1996 йил 26 апрелда қабул қилинган «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларни ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуннинг 27-29 моддаларида акциядорларнинг ҳуқуқлари батафсил кўрсатилган.

Акция эгалари бўлган ходимларни жамият аъзолигидан чиқариш учун жиддий асослар бўлмоғи ва аъзоликдан чиққан акциядорнинг ҳиссаси тўлиқ қайтарилмоғи керак. Акциядорлик жамияти тўғрисида қайд этилган қонуннинг 113-моддасида белгиланишича Давлат акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя қилинишини кафолатлайди.

Демак, Сизларга даъво аризаси билан суд идораларига мурожаат қилишларингиз тавсия қилинади.

Фарзандларим (7-синфда ўқиётган ўғлим ва 8-синфда ўқиётган қизим) 1981 йилда пахта терими пайтида самолётда сепилган кимёвий дорилар таъсирида касалланиб, уларга болаликдан ногиронлик гуруҳи белгиланди.
Ҳозирги пайтда ногиронлик турини қайта ўзгартириш мумкинми?
Норгул АҲМЕДОВА,
Хоразм вилояти,
Янгибозор тумани.

Амалдаги пенсия қонунининг 15-моддасига биноан ногиронлик пенсиялари меҳнат қобилияти тўлиқ ёки қисман йўқотилган қуйидаги ҳолларда, яъни меҳнатда майибланганда ёки касб касаллигига чалинганда, шунингдек умумий касаллик туфайли тайинланади.

Ногиронлик турини ўзгартириш масаласида Сизга тегишли ҳужжатлар билан Тошкент шаҳридаги касб касалликлари институтига мурожаат қилишингизни ва уларнинг ҳулосалари асосида ўзингиз яшаб турган Тумандаги тиббий меҳнат эксперт комиссиясига учрашишингиз тавсия қилинади.

Икки нафар фарзандим учун нафақа пули ололмаяпман. 8 ёшли ўғлим менинг фамилиямда бўлганлиги сабабли, Бўка тумани ижтимоий таъминот бўлимида «Унга нафақа тўлаш мумкин эмас» деб айтишди.
Шу тўғрими?
Фотима САИТОВА,
Тошкент вилояти,
Бўка тумани, ёлғиз она.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Болали оилаларга давлатнинг ижтимоий ёрдамини кучайтириш тўғрисида»ги 1995 йил 27 мартдаги Фармонига биноан, 16 ёшгача болалари бўлган барча оилаларга, даромадидан ва оиланинг моддий аҳволидан қатъий назар нафақалар тўлаш жорий қилинган.

Мазкур нафақанинг миқдори бир неча марта қайта кўриб чиқилиб, 1996 йилнинг 1 апрелидан бошлаб, болаларнинг сонига мутаносиб равишда қуйидаги миқдорда тўланмоқда:

- бир болали оилаларга - энг кам иш ҳақининг 40 фоизи,
- икки болали оилаларга - энг кам иш ҳақининг 80 фоизи,
- уч болали оилаларга - энг кам иш ҳақининг 120 фоизи,
- тўрт ва ундан кўп болали оилаларга - энг кам иш ҳақининг 150 фоизи.

Эслатиб ўтамиз, 1996 йилнинг 1 сентябридан бошлаб Республикамизда ўрнатилган энг кам иш ҳақи миқдори 550 сўмни ташкил этади. Шунингдек, бу нафақа ишлаётган онага иш жойидан, агар у ишламаса отанинг иш жойидан тўланади. Демак сизга нафақа тўлашни рад этилгани нотўғридир.

Онам 46 ёшларида, яъни 1980 йилда кўзи ожиз бўлиб қолганлар ва 1990 йилдан бошлаб кўзи ожизлик бўйича биринчи гуруҳ ногиронлиги берилган. Меҳнат стажлари жуда кам (3 ой) Шу боис 1996 йилнинг июль ойида олган нафақалари 850 сўмни ташкил қилди.
Шу тўғрими?
З.ТОШМУРОДОВА,
Самарқанд вилояти,
Булунғур шаҳри.

Умуман олганда меҳнат стажига (пенсия тўғрисидаги қонуннинг 26-моддасига асосан) эга бўлмаган ногиронларнинг пенсияси миқдори меҳнат пенсиясининг энг кам миқдори даражасида бўлиб, 1996 йилнинг 1 апрелидан бошлаб ойига 900 сўмни ташкил этган.

Бундан ташқари, биринчи гуруҳ кўзи ожиз ногироннинг пенсиясига энг кам ойлик иш ҳақининг 100 фоизи (яъни 1996 йил апрелдан 400 сўм) миқдорида устама ҳақ қўшиб тўланиши Қонуннинг 28-моддасида кўзда тутилган.

Онангизга 850 сўмлик пенсия қандай усул билан ҳисобланиб, тўланаётганлигини текшириш юзасидан сиз ёзган хат Самарқанд вилоят ижтимоий таъминот бошқармасига юборилади.

Шу билан бир қаторда 1996 йилнинг 1 сентябридан бошлаб энг кам пенсия миқдори 1125 сўмга оширилганини эслатиб ўтамиз.

Узоқ йиллик узлуксиз меҳнат фаолияти учун ҳамда йиллик фаолият якунлари бўйича ҳақ тўлаш (рағбатлантириш) тўғрисида тушунтириш берилишини сўрайман.
Хурмат билан, Ш.ЙЎЛДАШЕВ,
Андижон вилояти,
алоқа ходими.

Ҳурматли Шаробиддин ака! Сизни қизиқтираётган рағбатлантириш тўловлари ходимларга уларнинг узлуксиз меҳнат фаолиятига шунингдек, корхона умумий фаолиятига ходимнинг қўшган улушига ва ходим меҳнат фаолиятининг самарадорлигига мутаносиб равишда ойлик иш ҳақига қўшимча сифатида бир йўла тўланадиган моддий рағбатлантиришнинг алоҳида туридир.

Улар халқ хўжалигининг турли тармоқларидаги корхоналар ва ташкилотларда доимий равишда қўлланилиши сабабидан ходимлар ўртасида 13- ва 14-маош номлари билан кўпроқ танилган.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, бозор иқтисодиёти қонуниятлари ва тўлиқ хўжалик ҳисоби юритиш шароитида мазкур рағбатлантириш тўловлари корхоналарнинг даромадлари ҳисобидан амалга оширилади. Шу боис аввал мавжуд бўлган кўплаб чеклашларнинг ҳуқуқий ва иқтисодий сабаблари ўз аҳамиятини йўқотган.

Рағбатлантиришни қўллаш тартиби, шартлари, унинг миқдорини оширувчи ва камайтирувчи омиллар корхона маъмурияти (иш берувчи)нинг касаба уюшма қўмитаси билан келишилган ҳолда қабул қилинган махсус Низомларида батафсил белгиланади.

Фикримизча, сизнинг соғлигингиз ёмонлашгани туфайли 1994 йилнинг 7 январида ўз аризангиз билан ишдан бўшаб, 1994 йилнинг 2 май куни яна алоқа хизматига қайтганлигингиз сабабли алоқа соҳасида аввалги ишлаган 19 йиллик иш фаолиятингиз ҳам узоқ йиллик меҳнат учун рағбатлантирилишда инобатга олиниши лозим.

● МАЪНАВИЯТ ХАБАРЛАРИ

● **ТОШКЕНТ.** Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент Давлат университетида ижтимоий фанлар кафедралари аъзолари ва талабаларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг «Маънавият ва маърифат» республика жамоатчилик маркази раҳбарлари ва бошқаруви аъзолари билан 4 сентябрдаги учрашувида иштирок этган Неъмат Аминов, Озод Шарафиддинов ва Худойберди Тўхтабоев билан учрашуви бўлиб ўтди. Маънавият ва маърифат равнақига мутасадди бу зиёлилар Президент ҳузуридаги суҳбат ҳамда «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Фармоннинг истиқлолимиз йўлидаги, ислоҳотлар давридаги ва маънавий ҳаётимиздаги аҳамияти ҳақида сўзладилар.

Профессорлар Н. Алиқориев, У. Норматов, М. Нурматов, И. Қўчқортоев ва доцент Ҳ. Муҳаммадхўжаевлар маънавият борасидаги фикр-мулоҳазаларини баён этдилар.

● **НАМАНГАН.** Вилоят ҳокимлиги «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самрадорлигини ошириш тўғрисида»ги Фармон қабул қилиниши муносабати билан махсус йиғин ўтказди. Мажлисда вилоят ҳокими Б. Рафиқалиев нутқ сўзлади ва муҳокама этилган масала юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

● **АНДИЖОН.** Вилоят ҳокимлиги ўтказган мажлисда Олий Мажлис олтинчи сессияси, Президентнинг «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази раҳбарлари ва бошқарув аъзолари билан учрашуви, «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Фармон қабул қилинганлиги муносабати билан йиғилиш бўлиб ўтди. Белгиланган чора-тадбирлар орасида 12 сентябрдан маънавият ва маърифат ташвиқот гуруҳининг туманларга чиқишлари жадвали ҳам бор.

● **ФАРҒОНА.** «Маънавият ва маърифат» республика жамоатчилик маркази вилоят бўлимида, шунингдек, Қува ҳамда Учкўприк туманларида «Маънавият ва маърифат» республика жамоатчилик маркази бўлим мудири, шоира Турсуной Содиқова билан учрашувлар бўлиб ўтди. Уларда мамлакатимиз раҳбарининг маънавият масалаларига қаратилган алоҳида диққат-эътиборининг моҳияти ҳақида сўз борди.

Зиёда ҒАФФОРОВА,
«Маънавият ва маърифат» республика жамоатчилик маркази ахборот бўлими

ҚИЗИҚАРЛИ МАШҒУЛОТ

Куни кеча Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгашида йиллик иш режага биноан «Мустақил Ўзбекистоннинг иқтисодий сиёсати» мавзуида тармоқ касаба уюшма қўмиталарининг раислари, муовинлари, касаба уюшма ходимлари иштирокида ўқув машғулоти бўлиб ўтди.

Кенгаш раиси О.Сафоев машғулотни қисқача кириш сўзи билан очиб, маънавиятга ғоят эътибор бериш шаҳар касаба уюшмалари кенгаши фаолиятининг устивор йўналишларидан бири эканлигини таъкидлади ва яқинда матбуотда эълон қилинган «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонининг ёрқин келажагимизни яратиш йўлидаги беқиёс аҳамияти ҳақида алоҳида тўхталиб ўтди.

Касаба ўқувида «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази шаҳар бўлимининг раиси, техника ва иқтисод фанлари доктори профессор С.А.Салимов, раиснинг биринчи муовини О.Е.Мироқилова иштирок этдилар. С.Салимов машғулотда мазкур мавзу юзасидан ғоят мазмунли нутқ сўзлаб, иштирокчиларнинг кўплаб саволларига жавоб қайтарди.

Бой маънавиятимизни ўрганиш, келажаги буюк-мустақил Ўзбекистонда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишларининг аҳамиятига бағишланган ушбу машғулот иштирокчиларда яхши таассурот қолдирди.

У.ПЎЛАТОВ.

ИЛМИЙ АНЖУМАН

Тошкент Молия институтида Президент И.Каримовнинг биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси УI сессиясида сўзлаган «Ҳозирги босқичда демократик ислоҳатларни чуқурлаштиришнинг муҳим вазифалари» тўғрисидаги нутқига бағишланган илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Анжуманни кириш сўзи билан очган институт ректори, академик Мурод Шарифхўжаев «Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги ва унинг тарихий аҳамияти» ҳақида маъруза қилди.

Анжуманда, шунингдек профессор Наим Обломуродов «Мустақиллик ва мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги туб ўзгаришлар», профессор Мусоқул Усмонов эса «Мустақиллик ва маънавият» тўғрисида маъруза қилдилар.

Ўғилой ЭШҚОБИЛОВА.

ОБИД АКРОМХЎЖАЕВ

Ўзбекистон илм-фани оғир жудоликка учради. Атоқли олим, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, давлат ва халқаро мукофотлар совриндори, геология-минералогия фанлари доктори, профессор Обид Акромхўжаев 76 ёшида фожиали вафот этди.

Ўлим орамиздан бутун умрини фан тараққиётига бахшида этган ажойиб инсон, ватанпарварни олиб кетди. Унинг илмий фаолияти нефть ва газ конларининг ҳосил бўлишида органик модданинг аҳамияти ва мазкур фойдали қазилмаларни башорат қилишнинг ҳисоб-китоби билан боғлиқ ғоятда муҳим масалаларни энг замонавий позицияда туриб тадқиқ этган.

У ўз кашфиётлари билан жаҳон илм-фанига беқиёс ҳисса қўшган.

Обид Акромхўжаев 1920 йил 12 октябрда Тошкент шаҳрида туғилди. У Ўрта Осиё индустриал институтини геолог-муҳандис мутахассислиги бўйича 1945 йилда аъло тугатди. Геология институтининг аспирантурасини тугатиб, 1951 йили литология бўйича номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилди.

Обид Акромхўжаев олимларга хос бўлган узоқ, машаққатли йўлни босиб ўтди: 1951-1957 йиллар — катта имлий ходим, палеогеография лабораторияси мудири, 1957-1959 йиллар бутуниттифоқ нефть геологик-қидирув институтининг Ўзбекистон бўлими раҳбари, 1959 йилдан эса 30 йил давомида ўзи ташкил қилган нефть ва газ конлари геологияси ва қидирув илмий-текшириш институтига раҳбарлик қилди. Олим юзлаб илмий мақолалар, кўплаб монографиялар муаллифи бўлиб, халқаро илмий конференциялар, семинар ва симпозиумларда фаол иштирок этди.

Ажойиб олим, Ўзбекистоннинг содиқ фарзанди Обид Акромхўжаев хотираси қалбларимизда мангу яшайди.

И. А. КАРИМОВ, Ў. Т. СУЛТОНОВ, Т. А. АЛИМОВ, А. А. АЗИЗХЎЖАЕВ, С. С. САИДҚОСИМОВ, Қ. Ж. ҲАҚҚУЛОВ, Т. Ж. ЖЎРАЕВ, И. Х. ҲАМРОБОЕВ, Х. А. АКБАРОВ, А. А. ОБИДОВ.

ҚУРАДИ ВА ТАЪМИРЛАЙДИ

«Ўзсаноатфуқароқурилиш» корпорациясининг «Самарқандкимёқурилиш» ҳиссадорлик жамияти мана 28 йилдирки кимё саноати ва фуқароларга мўлжалланган бинолар қурилишини олиб бораётир.

Амир Темур таваллуди йилида кимёгар қурувчилар томонидан улуғвор бунёдкорлик ишлари амалга оширилаяпти. Халқаро мусобақалар ўтказилиши кўзда тутилган теннис корди фойдаланишга топширилиш арафасида турибди. Қурувчилар Амир Темур мақбараси, Руҳобод, Оқсарой ва Улуғбек Мирзо мавзолейи мажмуасида таъмирлаш ишларини бажаришаяпти. Самарқанд шаҳрида «Сименс» телефон станцияси қурилмоқда. Иккита туман марказида эса ёнилғи мойлаш материаллари омбори қад кўтараяпти. Жамиятнинг 20 миллатга мансуб 1250 қурувчиси қўлни-қўлга бериб ишлаяпти. Натижалар чакки эмас. Ойлик режалар ортиғи билан уддаланмоқда.

Суратларда: жамият раиси Суҳроб Рафиқов (ўртада) ҳамкасблари даврасида, қурилиш майдонида.

Тоҳир НОРҚУЛОВ суратлари.

● *Божхона бекати*

БУҒДОЙ ЮРТИМИЗДА ҚОЛДИ

Наманган вилояти божхона хизмати ходимлари тўхтатган 30-90 ТШР давлат белгили КаМАЗ машинаси Ангрен шаҳар автокорхонасига тегишли экан. Ҳайдовчи Марат Тошпўлатовнинг ёнида Тожикистон фуқароси, Ашт туманидаги «Сабзавоткор» давлат хўжалиги ишчиси Марат Исаев ўтирарди. У қиймати 56 минг 127 сўм бўлган салкам 11 тонна буғдойни машинага юклаб ноқонуний равишда ўз юртига олиб кетаётган экан. Олғир Марат Исаев шунча буғдойни кимдан олганлиги, пулга тузоқ қўйган Марат Тошпўлатовнинг давлат машинасида киракашлик қилиб юришига ким йўл қўйганлиги ҳозир текширилмоқда.

Республикамизнинг бошқа вилоятларида ҳам буғдой ўғрилари қўлга тушмоқда. Навоий вилояти божхона хизмати ходимларининг ҳушёрлиги билан салкам 20 тонна буғдой ушлаб қолинди. Сурхондарё вилояти ва Тошкент шаҳаридан ноқонуний равишда 9 тоннадан буғдойни қўшни республикаларга олиб кетаётган эгриқўллар тузоққа илинди. Умуман республика бўйича қисқа вақт ичида 50 тонна ғалла чегараларда ушлаб қолинди.

Давлат солиқ қўмитаси матбуот хизмати.

● *Истиқлол рамзлари солномасидан*

ЯЛОВ, САНЖОҚ, БАЙРОҚ

Ўзбекистон Республикасининг Давлат Байроғи қабул қилинганига ҳам бу йил беш йил тўлади. Бироқ ялов, туғ, байроқ тарихи қадимий ўлкамизда минг йилларга бориб тақалади.

Байроқ буюк аждодларимизда минглаб йиллар муқаддам ҳам мавжуд бўлган. Туронзамин оташпарастлари байроқни ўтга, оловга, алангага рамз этганлар. Ҳаёти ва шижоати афсонага айланиб кетган Сиёвуш шаҳид бўлганида маслакдошлари дафнияси ёнидан ўсиб чиққан дарахтни муқаддас ҳисоблаб, шохчаларига (Муғ тоғи ёнида) «ёлинча» таңғиб кетганлар. Аслида мана шу анъана ҳали ҳам давом этиб келаётир, муқаддас дафниялар ёнидан ўсиб чиққан дов-дарахт шох-шаббаларига ихлос билан ёлинча-алам боғланади.

Муътабар манбалардан бири — «Авесто»да байроқ ҳақида қайдларга дуч келишимиз мумкин. Милоддан аввалги икки мингинчи йилда майдонга чиққан Заратуштранинг диний таълимоти ўша даврдаёқ Шимолий Қора денгиз бўйлари, Туркистон замини, Олтой, Шарқий Туркистон, Эрон, Урол тоғ ёнбағирлари, ҳатто кўҳна Ҳиндистон томонларга кенг тарқалган. Зардуштизм (юнонлар аташича — Зороастризм) қадимда Чайч («Чайчаста» кўлига туташ бўлгани туфайли шундай аталган), сўнг Чоч (кейинчали Шош, сўнгра Шошкент, пировардида Тошкент) томонларга ҳам етиб келган. Ибтидодан Чайч атрофидаги кўл суви пок, ниҳоятда тиниқ ва тоза, муқаддас ва ҳаётбахш ҳисобланиб келинган, уни ифлос қилганлар ҳатто ўлим жазосига ҳукм қилинган. Афсонага айланиб кетган тарихий шахс Заратуштра Чайч атрофларига, ўз худоси Ахура Маздага қурбонлик қилиш учун келган. Зардуштийлар муршиди «Чайчаста» (Чочистон тоғларига яқин жойлашган) кўлига келиб, қўй, сигир, отларни қурбонлик қилиб, Яратгандан омадлар тилаган. У тўхтаган жойда чодир тикилган, яқинида эса байроқ қадалган, ҳилпираб турган ва бу ерда Осиё, Хаосров мамлакатлари, Чочистон ерларини бирлаштириб, улкан давлат ташкил қила билган раҳнамо ва қаҳрамон тўхтаганидан дарак берган.

Байроқ, туғ, алам, санжоқ бизнинг қадим заминимизда, Спитамен, Тўмарислар пайтида, қадимий Бактрия (Бохтар замин), Суғдиёна, Ховарзем (Хоразм)да ҳам ўзига хос бўлган, уларда мазмундор рамзу белгилар — туғролар (шунингдек Уғузхон яловида ҳам) ўз аксини топган.

Аждодларимиз байроқни «Ялов», «Ёлов» ҳам деб атаб келганлар Байроқ шунингдек «алам» ҳам дейилган. Уни кўтаргувчиларни эса «аламбардор», «аламкаш» дея номлаганлар. Аламбардорларнинг жуда машҳурлари ҳам бўлган. Жумладан, улардан бири Хожа Аламбардор бўлиб, Тошкентнинг Бешёғоч даҳасидаги кўҳна қабристонга дафн этилган, унинг дафинаси устида тарихий мақбара бор.

Ҳазрат Алишер Навоий ижодида ҳам байроқни «алам» шаклида қўлланилганини кўришимиз мумкин:

Ул алам тортар эмиш афлокка,
Барқ тушкандек хасу хошокка.

Мумтоз шоирларимизнинг сўнгги бўғинига мансуб Хислат, Мискин, Хуршид ижодиётида ҳам байроққа нисбатан «алам» сўзи ишлатилади. Масалан, Хуршиднинг Навоий достони асосида яратилган «Фарҳод ва Ширин» саҳна асаридаги «Наврўз» манзарасида шундай мисраларга дуч келиш мумкин:

Тоғ, чўл ила саҳролар
Базм уйига айланган.
Дунё юзига тикди,
Шодликдан алам Наврўз.

Байроқни қадимдан «туғ» деб ҳам атаб келганлар, ундаги рамзий белгини эса «туғро» деб номлаганлар. Асрлар мобайнида «Туғи туркий», «Туғи исломия», «Туғли Темур» тушунчалари истеъмолда бўлганлиги маълум. XIX аср бошларида Тошкентдаги халқ қўзғолонига бошчилик қилган Ойбонунинг ҳам озодликка чорловчи байроғи бўлган. Андижонда ўтган аср охирларида чоризм зуғуми ва мустамлакачилигига қарши Дукчи эшон қўзғолончиларининг эл мустақиллигига чорловчи «туғ»и, байроғи бўлган, халқнинг жасур фарзандлари Қуръони карим ва туғни ўпиб, қасамёд қилганлар.

Ўтган асрларда ўлкамизда бўлган хонликларнинг (Бухоро, Хива, Қўқон хонликлари) ўз давлат байроқлари мавжуд эди. Бироқ Чор Россиясининг мустамлакачилик юришлари боис уларга тажовуз қилинган. 1917 йилдаги февраль инқилоби боис Ҳуррият эълон қилиш ва Мухторият ўрнатиш мақсадида янги миллий байроқни шакллантиришга ҳам зўр бериб ҳаракат қилинган. Ана шу йилларда ватанпарвар ва миллатпарвар шиор, ҳуррият ва истиқлолнинг оташин куйчиси, «Ватан марши», «Ҳуррият марши», «Санжоқ марши» каби ҳароратли, жасоратга чорловчи инқилобий қўшиқлар муаллифи Шамсиддин Хуршид жўшқин асарларини яратди. Унинг «Санжоқ марши» шеърида шундай сатрлар бор:

Санжоқимиз — шонимиз,
Дин-ла ҳур имонимиз,
Она юрт Туронимиз,
Унга фидо жонимиз.
Арш, арш, арш илари,
Муқаддас заминнинг ўғил-қизлари!
Арш, арш, арш илари,
Истиқлол этмак-чун Ватан ерлари!!!

Бундай ватанпарвар ғояларни тараннум этувчи маршларни Абдулла Алвоний ҳам битган. Таваллo, Мискин, Хислат, Ҳамза, Чўлпон, Суфизода, Муғанний ҳам ҳуррриятга чорловчи қўшиқлар, шеърлар яратди. Бироқ «Улуғ Октябрь» гармсели буларнинг ҳаммасини кулини кўкка совурди. Майдонга зуғум-у ваҳшат билан неча миллионлаб бегуноҳлар қони билан бўялган қипқизил «советлар байроғи» кириб келди.

Шукурлар бўлсинки, истиқлол шабадалари эсиб, қон туси ва қон ҳиди келиб турган қипқизил байроқдан халос бўлдик. Эндиликда Президентимиз Ислом Каримовнинг Фармони билан тасдиқланган, озодлик, мустақиллик, тинчлик, бахт-саодат рамзи бўлган, бунёдкорлик ва буюк келажакка чорловчи оқ, мовий, яшил ранглар янада нафосатли этган, ҳилол ва бисёр юлдузли Ўзбекистон Республикасининг давлат байроғи савлат тўкиб ҳилпираб, жилоланиб турибди. Ҳа, бу муаззам байроқ энди ўзлигимизни намоён этиб, халқаро ташкилотларнинг бинолари олдида, қолаверса йирик анжуманлар муносабати билан жаҳоннинг турли шаҳарларида ҳилпираб, сиз билан бизнинг ёруғ юзимиз бўлаётир.

Бахриддин НАСРИДДИНОВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар, Театр арбоблари уюшмаларининг аъзоси, мунаққид.

● *Алпомиш авлодлари*

ЎҒЛОНЛАР ЮРАГИ ЮРТИМ ДЕБ ЁНАР

Биз Ҳамза туманида ўқувчиларни ҳарбий мутахассисликка йўналтирувчи Республика лицейига кириб борганимизда кун пешиндан оғиб қолганди. Кираверишдаги ўриндиқда ўн-ўн беш чоғли курсантлар тўпланишиб, алланималар ҳақида гурунглашаётган экан. Улар билан саломлашиб, лицей директорини сўрадик.

- Директоримиз Собир ака Аҳроров ҳув ана,- дея ҳарбий ўқув машғулотлари ўтказиладиган майдончада саф тортиб турганларга нималарнидир тушунтираётган узун бўйли, қорачадан келган, истараси иссиқ кишига ишора қилди.

Директор билан сўрашгач: ниятимизни айтдик. У киши қутлуғ сана арафасида йўқлаб келганимиздан хурсанд бўлиб, билим юртининг босиб ўтган шонли йўли, бугунги куни, эртаси ва унинг порлоқ келажаги ҳақида батафсил гапириб берди.

- Жисмоний ҳарбий тайёргарликни кучайтириш мактаб-интернати бундан ўн йил муқаддам Қорасув даҳасида очилган эди. Кейинчалик эса (1992 йилда) ўқувчиларни ҳарбий мутахассисликка йўналтирувчи Республика лицейига айлантирилди. Мактабда бугунги кунда 300 нафар ўқувчи таълим-тарбия олмоқда. Шулардан 221 нафари ўзбек миллатига мансуб бўлса, қолган 79 нафар бола эса рус, татар, корейс, тожик миллати вакилларидир. Толиби илмлар бу ерда ҳарбий илм сабоқларини ўрганиш билан бирга, ўрта маълумот ҳам оладилар. Тўғри, ҳарбий лицей ва ўрта мактаблар ўртасида ўзига хос фарқ бор. Бу ерда ўсмирлар тўрт йил ўқишади.

Билим масканида 25 та ўқитувчи, 15 нафар тарбиячи бор. Шулардан тўрт нафари Ўзбекистон Халқ аълочиси, ўз соҳасининг етук билимдонларидир.

Лицейда сабоқ олаётганларнинг 60 фоизи вилоятлардан келган бўлиб, уларнинг кўнгилли ўқиб, яшашлари учун барча шароитлар яратилган. Шунингдек, тўрт қаватли ётоқхона ҳам талабалар хизматида. Курсантларга дам олиш кунлари шаҳар айланишига рухсат берилади. Кунига тўрт маҳал иссиқ овқат тамадди қилишади. Иссиқ чой, сарёғ, қанд-шакар сингари ширинликлар, турли сервитамин сабзавотлар ҳам доим бисёр.

Шулар қаторида замонавий спорт кошоналаридан қолишмайдиган тўртта спорт зали ёшлар хизматида бўлиб, улар бу ерда турли хил спорт ўйинлари билан шуғулланишмоқда. Бундан ташқари, югуриш, турникка тортилиш, шахмат-шашка, волейбол, бокс, футбол ўйнаш каби мусобақалар мунтазам ўтказилиб турилибди.

Шу ўринда бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим деб топдик. Республика халқ таълими вазирлигининг эзгу ташаббуси билан ўтган йили мамлакатимизда биринчи марта ҳарбий лицей ўқувчилари ўртасида «Ватанпарвар» спорт қўмитаси мусобақаси ўтказилди. Унда ҳарбий мутахассисликка йўлловчи Тошкент лицейи курсантлари муваффақиятли қатнашиб, фахрли биринчи ўринни эгаллашди.

- Биз спорт мусобақасига анча вақтдан буён қизғин тайёргарлик кўриб келган эдик,- дейди республика тоифасидаги ҳакам, спорт устаси Н.Качанин.- Шу боис «Ватанпарвар» спорт мусобақасида фахрли ўринни қўлга киритишга сазовор бўлдик. Бу йил ҳам Самарқанд шаҳрида ўтказиладиган нуфузли мусобақада қатнашиб, Тошкентга ёруғ юз билан қайтишни дилимизга тугиб қўйганмиз.

Фурсатдан фойдаланиб, лицейга қабул қилиш қоидалари ҳақида ҳам сўрадик.

- Ҳарбий лицейимизга республикамизнинг барча вилоятларидан келган соғлом, жисмонан бақувват, маънавий пок йигитлар қабул қилинадилар,- деди директор.- Бунинг учун ёшлар, аввало, физика-математика ва жисмоний тарбия фанларидан кириш имтиҳони топшириб, конкурсдан ўтишлари керак. Яна бир бор лицейга 9-синфдан сўнг қабул қилинишини эслатиб ўтмоқчимиз.

Курсант бўлиш истагини билдирганлар 1 майга қадар яшаш жойидаги мудофаа ишлари бўлимига ариза ёзиб топширадилар.

Ҳарбий лицейнинг асосий вазифаси, ўқувчиларга жисмоний тарбия ва ҳарбий тарёргарликдан чуқур билим бериб, уларни республика ҳарбий билим юртларига тайёрлашдан иборат. Ўтган йиллар мобайнида мазкур даргоҳни юзлаб ўғлонлар тугатиб чиқди. Германияда, Польшада, Венгрияда, Афғонистонда ва собиқ Иттифоқнинг барча минтақаларида ўз хизмат бурчларини шараф билан адо этиб қайтдилар. Бугунги курсантларимиз эса мустақил Ўзбекистонимизнинг эртанги ҳимоячиларидир.

Соҳибқирон Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди, Бобур Мирзо, Муқанна, Темур Малик, Абу Муслим каби номлари жаҳонга машҳур саркардалар авлоди бўлган ўғлонларимизга юртимизнинг мусаффо осмонини ҳимоя қилишдаги олижаноб хизматларида улкан зафарлар, Ватан олдидаги бурчни шараф билан ўташда соғлиқ-саломатлик, боқий умр, оилаларига эса тинчлик-тотувлик тилаймиз!

Материалларни Улуғбек ЎКТАМ ўғли, Улуғбек ОБРЎ ўғли тайёрлади.

ЎЗБЕКИСТОН - ГЎЗАЛ ОШИЁН

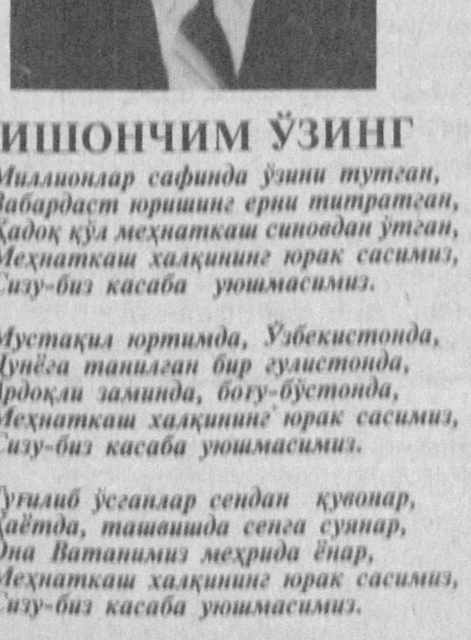

Турсунбой Сафаров Самарқанд вилояти маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси раиси. У бошқараётган тармоқ касаба уюшмаларида меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий муҳофаза этиш, шарт-шароит яратиш борасида раҳбарлар билан бамаслаҳат иш олиб борилмоқда.Унинг касаба уюшмалари ҳаётига доир мақолалари радио, телевидениеда кенг ёритилмоқда. Турсунбой Сафаровнинг шеърлари чоп этилиб, қўшиқ қилиб куйланмоқда.

ИШОНЧИМ ЎЗИНГ

Миллионлар сафинда ўзини тутган,
Забардаст юришинг ерни титратган,
Қадоқ қўл меҳнаткаш синовдан ўтган,
Меҳнаткаш халқининг юрак сасимиз,
Сизу-биз касаба уюшмасимиз.

Мустақил юртимда, Ўзбекистонда,
Дунёга танилган бир гулистонда,
Ардоқли заминда, боғу-бўстонда,
Меҳнаткаш халқининг юрак сасимиз,
Сизу-биз касаба уюшмасимиз.

Туғилиб ўсганлар сендан қувонар,
Ҳаётда, ташвишда сенга суянар,
Она Ватанимиз меҳрида ёнар,
Меҳнаткаш халқининг юрак сасимиз,
Сизу-биз касаба уюшмасимиз.

Шароит яратиб, соғлиқ тилайсан,
Самара, ривожга ўзинг йўллайсан,
Инсонни севасан, ўзинг қўллайсан,
Меҳнаткаш халқининг юрак сасимиз,
Сизу-биз касаба уюшмасимиз.

Озод жамиятнинг томир, қонисан,
Қалбларда жўш урган ширин жонисан,
Ғалаба, зафари шараф-шонисан,
Меҳнаткаш халқининг юрак сасимиз,
Сизу-биз касаба уюшмасимиз.

САМАРҚАНД

ҚЎШИҚ

Самарқанддир Ўзбекистон гулбоғи,
Тоши гавҳар, олтиндандир тупроғи,
Мевалари асал, дилбар қучоғи,
Элга сайқал боғу-бўстон Самарқанд.

Самарқанддир оромижон роҳатим,
Бахт нуридан чарақлаган жаннатим.
Оламаро олтиндан ҳам қимматим,
Асрларга сирдош бўлган Самарқанд.

Соҳибқирон Темур севган маконсан,
Она юртим қўйнида бир бўстонсан,
Азал-абад тилдан тушмас достонсан,
Кўркамликда сайқалдурсан Самарқанд.

МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН

Жаҳонда жаранглайди, Ўзбекистон овози,
Элларни мафтун қилар, завқли мусиқа сози,
Тўрт фаслидир бебаҳо, куз, қиш,баҳори, ёзи,
Маданга, олтинга кон, Мустақил Ўзбекистон.

Ўз йўлини танлаган, дилларга солиб оташ,
Тан олди бутун жаҳон, барча халқлар қўшиб бош.
Келажаги нурафшон, паҳлавондир, ўзи ёш,
Шарқда барқарор иймон, Мустақил Ўзбекистон,

Амир Темур, Улуғбек, Мирзо Бобир, Навоий,
Аҳмад Яссавий бобом, Ал Беруний, Бухорий,
Ибн Сино, Нақшбанд, Ал Хоразм, Термизий,
Донишмандларга макон, Мустақил Ўзбекистон.

Истиқлолу Истиқбол, навқиронлар диёри,
Дунёни қойил қилган, асил раҳбар сардори,
Осиёда бир машъал, тўкин-сочин бозори,
Келдику озод замон, Мустақил Ўзбекистон,

Турсун битиб ғазални, бағишлайди борини,
Ҳур Ватанин эъзозлаб, чертар юрак торини.
Куйлар умр борича гуллаган баҳорини,
Хушчақчақ омон-омон, Мустақил Ўзбекистон.

ЭЛДА ҲУРМАТЛИ БЎЛУР

ҚЎШИҚ

Ким ҳалол меҳнат қилур, бахтли-саодатли бўлур,
Элга хизмат айлаганлар, дилда ҳурматли бўлур.
Ҳар киши ўз илми одоби билан топгай шараф,
Илму-фан бирлан киши ақлу-заковатли бўлур.
Яхшиларни суҳбатидан бахр олур ҳар бир киши,
Яхшиларни ҳар нафас, ҳар фикри ҳикматли бўлур.
Яхши фикру-яхши хулққа, яхши одатланса ким,
Яхшилик шуҳрат топиб, халқ ичра иззатли бўлур.
Яхшини кўрганда ҳар кимни дили топгай зиё,
Яхшиларни ҳар сўзи гавҳарча қимматли бўлур.
Саҳфаи тарихда қолгай, яхшиларни номлари,
Яхши одам доимо хайри саховатли бўлур.
Яхши бўл Турсун жаҳонда, ҳеч ёмонлик айлама,
Яхши одам ҳар қачон, сабри қаноатли бўлур.

«ВАЪДА БЕРАМАН»

Ҳарбий хизматга кузги чақирув мавсуми бошланди. Шу муносабат билан Тошкент вилояти мудофаа ишлари бошқармаси ҳовлиси чақирилувчилар билан гавжумлашган. Бу ерда тўпланганлар билан ҳамсуҳбат бўлдик, самимий айтган дил сўзларини қоғозга туширдик.

Рустам ХИДУАНОВ (Янгийўл туманидан):

- Ҳаётда падари бузруквори ва волидаи мукаррамаси ҳурматини, ишончини оқлаш қобил фарзанд учун ҳам қарз, ҳам фарздир. Мен ҳам ҳарбий хизматга жўнаш арафасида ота-онам, ёру-биродарларим олдида ўз йигитлик бурчимни шараф билан ўташга қатъий ваъда берганман. Ваъдага вафо қилиш ҳақиқий йигитлар иши. Яқин кунлар ичида мен ҳам қасамёд қабул қиламан. Қасамёдимда халқимга, Президентимизга, Она-Ватанимга сидқидилдан хизмат қилишга ваъда бераман.

Салимжон ИНОҒОМОВ (Ўрта Чирчиқ туманидан):

- Ҳа, ҳар кимнинг ўз Ватани, киндик қони тўкилган ери бўлади. Шу боисдан ҳам уни Она-Ватан дейишлари, бежиз эмас, албатта. Айниқса, бизнинг Ватанимиз ўз гўзаллиги, шон-шуҳрати билан дунёнинг етти иқлимига маълум ва машҳурдир.

Афсуски, дилни хуфтон қиладиган томони шундаки, аҳён-аҳёнда бўлса ҳам айрим йигитларнинг турли баҳоналар билан ҳарбий хизматдан қолишга ҳаракат қилиш ҳоллари қулоққа чалиниб қолади. Назаримда ташвиқот-тарғибот ишлари етарли эмас. Бунинг учун ёшларни Она-Ватанни севиш, ҳарбий ватанпарварликка ўргатиш ишларини боғча-мактабдаёқ бошлашимиз керак. Ана шунда мақсадимизга эришамиз.

Дилмурод ТОШНИЁЗОВ (Чиноз туманидан):

- Ҳа, ҳақиқатдан ҳам армия мустаҳкам тартиб интизом демакдир. Армиядаги ҳарбий хизматни йигитлик бурчи дейишади. Ким бу бурчни ўтамаса, у йигит номига нолойиқдир. Яқинда биз ҳам эгнимизга ҳарбий либос кийиб, ҳақиқий аскарлар сафига қўшиламиз. Халқимиз тинчлигини қўриқлаш, осмонимиз беғуборлиги учун яшаш нечоғлик бахтдир. Мен ҳар бир соғлом йигит бу бахтдан бенасиб бўлмасин дейман!

Спорт • Спорт • Спорт • Спорт • Спорт •

• Президент совврини

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШУВИ

Шаҳрисабзда буюк соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган миллий курашнинг бухороча усули бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти совврини учун халқаро турнир бўлиб ўтди.

Бу галги турнирнинг мутлақ ғолиби бўлган Баҳром Авазов бош совврин «Нексия» автомашинаси ва зотли от билан мукофотланди. 2-ўринни эгаллаган Муҳаммаддўст Тошевга ҳокимият томонидан таъсис этилган «Тико» автомобилининг калити насиб этди. Эрали Маҳмарасулов ва грузиялик меҳмон Георги Гамхиташвили 3,4-ўринларни ўзаро бўлиб олдилар ва республика «Камолот» жамғармасининг қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар.

Қашқадарё вилояти ҳокими О. Пармонов ғолиб Баҳром Авазовга «Нексия» енгил машинаси калитини топширмоқда.

Эргаш Қулмуродов тасвирлари.

Иккинчи ўрин совриндори Муҳаммаддўст Тошев.

• Футбол

НАМАНГАНДА СПОРТ ҲАФТАЛИГИ

Дарҳақиқат, кейинги йилларда президентимиз, ҳукуматимиз жисмоний тарбия ва спортга алоҳида эътиборни қаратиб келмоқда. Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида қарор қабул қилинди. «Соғлом авлод учун» дастури ишлаб чиқилди. Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамаси 1996 йил 17 январдаги «Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисида»ги қарорнинг қабул қилиниши ҳам жуда қувонарли ҳол бўлди.

Умуман Вазирлар Маҳкамаси кейинги уч йил ичида футболни ривожлантириш бўйича 3 та қарорни ишлаб чиқди. Бу йил чарм тўп ишқибозлари учун омадли келди десак янглишмаймиз.

Ўтган ҳафтада Наманган вилоятида футбол ҳафталиги ўтказилиши ҳам фикримизнинг ёрқин далилидир. Бунда ҳар бир мактаб, ўрта ва олий ўқув юртларида, давлат ва жамоа хўжаликларида, шаҳар ва қишлоқларда футбол майдонларида футбол турнирлари ва мусобақалари бўлиб ўтди. Унда вилоят аҳолисининг етти яшаридан, етмиш яшаригача бўлган ҳамма баравар қатнашди десак муболаға бўлмайди.

Бу катта тадбирни ўтказишда вилоят ҳокимияти, спорт қўмитаси ва футбол федерациялари муносиб ҳиссасини қўшишди.

Ҳафталик дастурида Чустда республикада биринчи марта маҳалла хайрия жамғармаси совврини учун 13-14 ёшли ўсмирлар ўртасида мусобақалар ўтказилди. Бунда Чуст шаҳри маҳалла болалари биринчи, жиззахлик болалар иккинчи, Хоразм вакиллари учинчи ўринни эгаллашди.

Бир нарсани унутмаслик керакки, футболни ўчоғи ҳам ана шу маҳалла. Машҳур футболчиларимиз Шарипов, Азизхўжаев, Абдураимовлар ҳам ана шу маҳалладан етишиб чиққанлар.

«ПАХТАКОР-79» ХОТИРА ТУРНИРИ

Яна бир катта мусобақа Уйчида бўлиб ўтди. «Пахтакор-79» хотирасига бағишлаб 1990 йилдан буён ўтказиб келинаётган бу хотира турнирида биринчи йил «Барнаул» футболчилари биринчи бўлган бўлса, кейинги уч йилда «Пахтакор» футбол мактаби, кейинги икки йилда республика Олимпия билим юрти талабалари биринчи ўринларни олишган эди. Бу йилги хотира турнири ўзига хос катта қизиқиш билан ўтди. Биринчи ўрин Тошкентнинг «Ватанпарвар» жамоасига, иккинчи ўрин Зарафшоннинг «Прогресс» командасига, учинчи ўрин эса Уйчининг «Хотира-79» жамоасига насиб этди.

Футбол ҳафталигида 6 вилоятдан жамоалар ташриф буюришди. Улар орасида футбол ниҳоятда гуркираб ривожланган Наманган вилояти биринчи ўринни олишга муваффақ бўлди.

ОЛДИНДА ФРАНЦИЯ

Маълумки 1998 йил Франция давлатида футбол бўйича ўтказиладиган жаҳон чемпионатида дунёнинг 32 мамлакатидан жамоалар қатнашиши белгиланган. Шундан Оврупа давлатларидан 15, **Жанубий Америкадан 5, Африка 5, Конкааф 3, Осиё 3, агар ғалаба қилса Океания давлатларидан 4 жамоа иштирок этиши керак.**

Шу туфайли жаҳоннинг барча жойларида ушбу нуфузли чемпионатга йўлланма олиш учун қизғин мусобақалар ва тайёргарликлар ўтказилмоқда. Жумладан, Япония футбол федерациясининг 75 йиллигига бағишланган ўртоқлик учрашуви ҳам фикримизнинг ёрқин мисолидир. Бунда ўзбекистонлик футболчилар билан мезбонлар бўлмиш японниялик спортчилар учрашишди. Учрашув 1:0 ҳисобига мезбонлар фойдасига ҳал бўлди. Айтиш мумкинки, бу мусобақа 1998 йилги Францияда бўладиган жаҳон чемпионатига ўзига хос тайёргарлик вазифасини ўтади.

У.АҲРОРОВ.

МУНАЖЖИМ ТАЪБИРИ

САЛОМАТЛИГИНГИЗНИ АСРАНГ!

(17-23 сентябрь кунлари учун)

17 сентябрдан бошлаб 18 сентябргача (соат 17 гача) бўлган давр мобайнида сийдик йўллари ва тўғри ичак бўшашиб нозиклашиши кузатилади. Шу туфайли мазкур аъзоларни даволаш таъқиқланади (оғир ҳоллар бундан мустасно). Эндокринологик йўллар, томоқ, жигарни даволаш яхши натижа беради.

Шарқ тиббий мунажжимлари таъбирича кайфиятнинг ёмонлашуви жинсий аъзолар ифлосланишига олиб келади.Бу Юпитер йўлдоши ҳаракати билан боғлиқ. Мағрурлик, тантилик, ҳукмронлик, шуҳратпарастлик кабилар кишида рўй бериши мумкин. Агар кишида бундай ҳислатлар рўй берса охир оқибатда унинг сийдик йўллари ифлосланиши кузатилади. Бунга очкўзлик ҳам сабаб бўлиши мумкин.

Сатурн йўлдоши ҳаракатланганда кишиларда бахиллик, молпарастлик кайфиятлари туғилади. Булар инсон ривожини тўхтатиб қўяди. Геморрой - бу очкўз кишилар касаллигидир. Чаён буржи атрофидан Ой ўтаётган икки кун мобайнида сизнинг ирoдангизни, қатъийлигингизни, бегоналар ички дунёсига кириб боришингизни, ташқи ва сирли дунёга бўлган қизиқишингизни синовдан ўтказади. Емириб ташлашга сабаб бўлувчи-тўпорилик, қўролмаслик ва жаҳлга эрк бермаганингиз маъқул.

19 сентябрь соат 19 дан 20 сентябрь соат 17 гача бўлган давр ичида жигар, ўт пуфаги, бел ва қон анча нозиклашади. Бу вақт оралиғида юқоридаги органларда жарроҳлик ишлари (баъзи ҳоллар бундан мустасно) олиб бормаган маъқул. Ей буржи атрофидан ой ўтаётганида сизда келажакка, инсонга ишонч, бировга яхшилик қилиш, динга қизиқиш, раҳнамолик сингари хислатлар туғилади.

21 сентябрь соат 12 дан 22 сентябрь соат 13 гача 9 ой куни давом этади. Бу ой тақвимидаги 5 куннинг (9; 15; 19; 23 ва 29 кунлар) бири бўлиб, киши номақбул кайфиятларга берилувчан бўлади. Бу вақтларда кўкрак ҳам нозиклашади. Ўзингизни қўлга олишингизни, қўполлик қилмаслигингизни, айбни бошқага ағдармаслигингизни тавсия этамиз.

Бу кунлари (21-22 сентябрь) суяк бўғинлари, ўт пуфак, ошқозон анча нозиклашган пайт бўлади. Шу боисдан мазкур кунлари юқорида тилга олинган аъзоларда операция қилиш, гавданинг бошқа жойларини даволаш (баъзи ҳоллар бундан мустасно), тиш олдириш таъқиқланади.

Ой Тоғ эчкиси буржидан ўтаётганида руҳиятингизда ўзгаришлар содир бўлади. Эҳтиёткорлик, эътиборлилик, аниқлик, бурчга, ишга содиқлик каби хислатлар ошишига ёрдамлашади.

23 сентябрдан ой Қовға, Балиқ буржларида бўлганида артрит ва нерв системаси касалликлари, кўзни даволаш тавсия этилмайди, чунки булар шу кунлари нозиклашган бўлади, юракни даволаш муолажаларини ўтказиш яхши самара беради.

Қовға буржидан ой ўтаётганида киши кайфиятида ўзгаришлар содир бўлади, янгиликларга, ихтироларга бойийди.

«ЎЗШАҲАРСОЗЛИК ЛИТИ» — МИЛЛИЙ МЕЪМОРЧИЛИК АНЪАНАЛАРИГА ЭГА ЗАМОНАВИЙ АРХИТЕКТУРА

Лойиҳалаштириш ишлари сифатини яхшилаш, ижодий, илмий, техник фаолият даражасини ошириш, шунингдек, бозор иқтисодиёти шароитида ишчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида шаҳар қурилишига ихтисослашган Ўзбек илмий-тадқиқот ва лойиҳалаштириш институти (УзНИИП) очиқ турдаги «ЎзШаҳарсозлик ЛИТИ» ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди.

1928 йилда ташкил қилинган бу институт бой анъана ва катта тажрибага эга, шаҳар қурилиши бўйича республикада энг биринчи ҳисобланади. Институт архитекторларининг бир қатор ишлари Халқаро ва республика танловларида тан олинган. "ЎзШаҳарсозлик ЛИТИ" ҳиссадорлик жамияти сиз учун қисқа фурсатда ва сифатига кафолат берган ҳолда қуйидаги хизматларни бажаради:

- Фуқаролар уй-жойлари, ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалиги, мудофаа иншоотларида илмий-тадқиқот, лойиҳавий-режалаштириш ишлари;

- қурилиш лойиҳалари экспертизалари, қурилиш буюмлари ва материаллари сифатининг хулосалари, қурилиш норматив ҳужжатлари ва стандартларининг лойиҳалари;

- шаҳар қурилиши, архитектура ва қурилиш лойиҳалаштириш, смета нормаларини қўллаш, қурилишда тендер ҳужжатларини тузиш, хорижий фирмаларга консалтинг хизмати (Ўзбекистон Республикаси қурилиш нормалари, қоидалари ва стандартларининг қабул қилинган лойиҳа ечимларига мос келувчи буюмлар ва материалларни қўллаш бўйича);

- мавжуд бино ва иншоотларни техник текшириш, реконструкция лойиҳалари, капитал таъмирлаш;

- капитал қурилиш учун смета-норматив ҳужжатларини тузиш;

- ЭҲМ ёрдамида бинолардаги қурилмаларда муҳандислик тизими ва конструкция ҳисоблари;

- безатиш ишлари, илмий тадқиқот ва бошқа босма маҳсулотларини кўпайтириш;

- лойиҳалаштириш соҳасидаги мутахассисларни ўқитиш ва малакасини ошириш, ҳисоблаш техникаси ишлари;

Бизнинг манзил: 70001,
Тошкент шаҳри Навоий кўчаси, 18-уй.
Телефонлар: 41-44-64, 41-41-53, факс: 41-25-73.

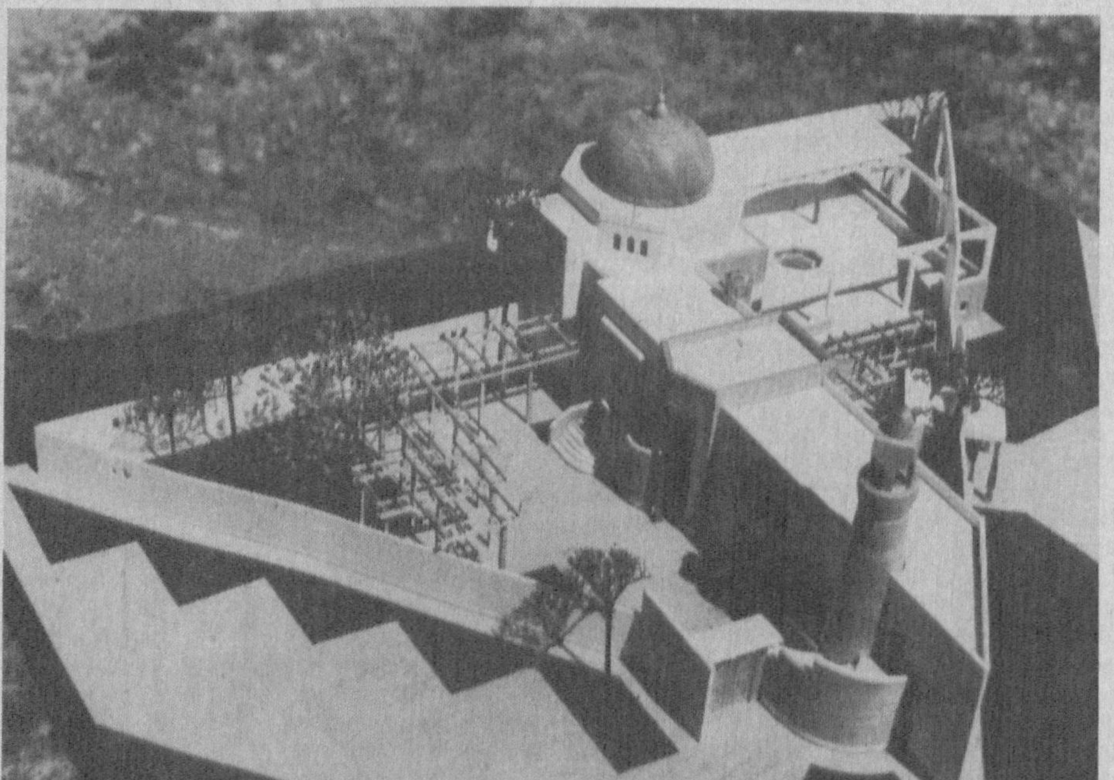

Бухоро шаҳри.
Хўжамушкиндаги масжид

Тошкентнинг Юнусобод даҳасидаги гузар

• Ўзингизни билинг!

РАШК АЛИФБОСИ

***Рашк масаласида ғоят оқиллик ва эҳтиёткорлик билан иш тутиш керак. Акс ҳолда муносабатлар қаттиқ лат ейиши мумкин. Аммо бу ҳиссиёт Сизга ҳам танишми? Қуйидаги синов-сўровларга жавоб берсангиз - буни билиб оласиз. «А»(Ҳа) жавоби учун 2 очко, «В»(Йўқ) жавобига - 1 ҳамда «С»(баъзида) жавоби**га -0 очко қўйинг ва умумий натижани аниқланг.*

1. Сиз рашк ўтида ёнаётганингизда ҳамхонангиз бунга парво ҳам қилмайди. Ҳатто Сизни тинчлантиришга уриниб ҳам кўрмайди. А/В/С
2. Сиз турмуш ўртоғингиз Сизга кўпроқ ишонишини хоҳлайсиз. А/В/С
3. Шеригингиз Сизни озгина рашк қилишига ич-ичдан хайрихоҳсиз. А/В/С
4. Турмуш ўртоғингизнинг рашкини қўзғаш учун бироз ноз-карашмалар қилиш Сизни завқлантиради. А/В/С
5. Шубҳа ва рашк ўзаро муносабатларда Сизга кўпгина муаммолар туғдиради. А/В/С
6. Ўртоғингиз асоссиз рашки билан кўпинча Сизни мувозанатдан чиқариб юборади. А/В/С
7. Турмуш ўртоғингиз томонидан намоён бўлаётган рашк аломатларига Сиз мутлақо бепарво бўлиб, шу муносабат билан айтиладиган барча танбеҳлар у қулоғингиздан кириб, бунисидан чиқиб кетади. А/В/С
8. Баъзида шеригингиз Сизнинг рашкингизни қўзғаш учун ҳамма нарсага тайёр. А/В/С
9. Ҳозирги вақтда Сиз илгаригидан анчагина рашкчироқ бўлиб қолдингиз. А/В/С
10. Сиз хотинингиз (эрингиз)ни хижолат қилмаслик учун интим муносабатлар ҳақида суҳбатга тортмайсиз. А/В/С

Жамлаган очколарингиз бўйича хулосаларни газетамизнинг келгуси сешанба сонида ўқийсиз.

«Санжар» хусусий кичик корхонасининг учбурчак штампи ва думалоқ муҳри йўқолганлиги сабабли ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

ИШОНЧ

Бош муҳаррир
Саидакром САИДВАЛИЕВ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56—25—36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56—52—89
Масъул котиб — 56—52—78

БЎЛИМЛАР

Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт — 56—82—79. Ахборот ва спорт — 56—87—63. Маънавият ва маданият — 56—82—79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш — 56—85—43. Тижорат ва ҳуқуқ — 56—85—66.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 5—23—10. Бухорода — 3—50—10. Гулистонда — 2—24—98. Жиззахда —3—82—18. Навоийда —3—41—99. Наманганда — 6—22—10. Нукусда — 2—44—46. Самарқандда — 35—64—24. Термизда — 2—70—07. Тошкентда — 56—82—79. Фарғонада — 24—58—43. Урганчда — 6—03—40. Қаршида — 5—33—71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр— мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

- Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
- Сешанба ва жума кунлари чоп этилади.
- Сотувда эркин нархда.

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24—уй.

· Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

· IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А—2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй. Нусхаси — 27.999. Буюртма Г— 0518. Босишга топшириш вақти — 23.00. Топширилди 21.00. Масъул навбатчи: Муҳаббат ЎРМОНБЕКОВА 1 2 3 4 5 6